

Kellemes karácsonyi ünnepeket!

20 09

Békés, bőséges, boldog új évet!

Idei karácsonyfánk nem véletlenül készült könyvből. Az Ághegy-Liget Baráti Társaságnak sikerült 2008-ban elkezdnie az Ághegy Könyvek sorozatát, és megjelentetnie négy, figyelemreméltó kötetét:

Tóth Ildikó: *Múltbanéző*, Tar Károly: *Száraz oázis*, Szakács Ferenc Sándor: *Kettéhasadt lélek és Bernhard Nordh: *A hóttavi újtelepések (Bartha István és Hegyi Éva fordítása)**,

amelyek a támogatott kiadók könyveihez viszonyítva aránylag kis példányszámban jelentek meg, és már el is fogytak (utánrendelése lehetséges), de büszkén elmondhatjuk, hogy a magunk szerkesztői gondozásában, a szerzők (és a fordító) anyagi hozzájárulásával készültek.

És ez év végére elkészül a budapesti KÖZDOK nyomdájában a skandináviai magyar irodalmi és művészeti lapfolyam 21-25. számát tartalmazó V. kötet, ez alkalommal 752 oldalon, színes mellékletekkel. (Lásd a nyomdaigazgató levelét a 2. oldalon) Az Ághegy ismét bizonyítja, hogy *a haza éltető figyelme* lankadása és alig pislákoló reménykeltése ellenére is életrelvő és élni fog, hiszen a Svédországi Magyarok Országos Szövetségének a lehetőségekhez mért támogatása mellett, a skandináviai magyar és nemcsak magyar értelmiség érzelmiségieké válásával újra is újra megpróbálja előteremteni a nyomtatáshoz szükséges anyagiakat.

Aki teheti, most még segíthet, számlaszámunk:

Plus Girot 105 29 43-6 Ag. Borg

Az kötet nyomdai ára példányonként 113 korona

A tartalomból:

Készül az Ághegy V. kötete 2 ► Az Ághegy Koppenhágába 3-6
 ► Nem ér - mit ér? -a nevem 7-8 ► Ághegy-könyvek a 14.
 Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron 9 ► Esküvő
 Marokkóban 10-11 ► Karácsonyi Ajándék 12 ► „Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról” ► „Újra Kínában 14-15 ►
 Oslói oldalak 16-20 ► Az emu nagyasszonya 22 ►
 Meghívó Sütő Zsolt fotókiállítására ► A magyarok története 21
 ► Sport 24

Őszi
történetek

Sokfelé jártunk, sok szépet láttunk.
Olvasd a 16-20. oldalakon.

NYILATKOZAT

Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NYEOMSZSZ)

Bund Ungarischer Landesverbände in Westeuropa

A Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NYEOMSZSZ) aggasztónak tartja a szlovák-magyar viszony alakulását és tiltakozik a szlovákiai magyarokat érintő diszkriminatív állami intézkedések ellen.

Elfogadhatatlannak tartjuk:

- a szlovák parlament határozatát, melyben elítélik a Magyar Koalíció Pártja (MKP) képviselőinek részvételét a magyar parlamentben rendezett Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumán,
- a szlovák törvényhozás olyan intézkedéseit, amelyek a magyar földrajzi és helységnevek szabad használatát korlátozzák,
- a sportrendezvényekre vonatkozó szlovák intézkedést, amely a külföldi állami jelképek használatát tiltja,
- a szlovák kormány és hivatalos körök azon igyekezetét, amely néhány jelentéktelen magyarországi csoport szélsőséges megnyilvánulását Magyarország általános fasizálódásaként tünteti fel (Robert Fico Szlovákia miniszterelnökének nyilatkozata Révkomáromban (Komarno).

Meggyőződésünk, hogy a szlovák-magyar történelmi megbékélésre csak akkor kerülhet sor, ha mindkét nép az általánosan elfogadott európai normák szellemében rendezi a területén élő nemzeti kisebbségek személyi, kulturális és kollektív önrendelkezésének jogait.

2008. nov. 24.

Dr. Deák Ernő elnök, Bécs
Bihari Szabolcs alelnök, Stockholm
Dr. Klement Kornél alelnök, Frankfurt

Az ismert okok miatt, anyaországi segítségre nem számíthatunk, az Ághegy-Liget Baráti Társaság arra kéri tagjait és barátait, hogy az eddigieknél hathatósabban támogassák nyomdában lévő V. kötetünk világhálón és nyomtatásban való megjelenését:

Számlaszámunk:
PlusGiro 105 29 43-6 Ag.-Borg

Tagdíj: 80 kr + V. kötet 113 kr)
 Adományokat is hálásan fogadunk.

A felajánlott képzőművészeti munkákat, gyűjteményes kiállítás keretében jótékonyági árverésen értékesítjük. Az eddigiekhez hasonlóan a tagok az V. kötetet is önköltéségi áron kapják.

Készül az Ághegy V. kötete

A KÖZDOK nyomda igazgatójának leveléből:

Áttekintettük az Ághegy lapfolyam 2008-as kötetét. A 2007. évfolyam összesen 680 oldal volt, a jelenlegi kötet 752 oldal. A terjedelem 10,5%-kal emelkedett, de a színes anyag csökkenése ezt valamelyest mérsékli. Így az idei papír és energiaár változásokat is figyelembe véve a példányonkénti ár

2700 - Ft/db+5%ÁFA

A félreértések elkerülése érdekében színesnek (4+4) tekintjük:

-21-22c (12 színes oldal)

-25b (16 színes oldal)

-23-24b (8 színes oldal)

Összesen 36 színes oldal

Fekete-fehérnek (1+1) számít:

-25a (218 ff oldal)

-21-22b (80 ff oldal)

-21-22a (198 ff oldal)

-23-24a (220 ff oldal)

Összesen 716 fekete-fehér, 1+1

oldal

A fentiek visszajelzése után a jövő héten a munkát el tudjuk kezdeni.

Nagy Zoltán
 igazgató

A szerkesztő válaszleveléből:

Köszönöm válaszod, amelyben részletesen leírtad az V. kötet elkészítésének anyagi vonatkozásait. A pénzváltás megnehezíti az aprólékos számolást, de tartom magam ahhoz, hogy a küldött forint értékének megfelelő példányszámokra tartunk igényt. A 2700+5% ÁFA-val számolva nekünk most kb. 113 koronába kerül. Ehhez még annyit tennék hoz-

zá, hogy Aniszi Kálmánra (az Ághegy anyaországi megbízottja) bízottam, járjon utána, az NKA-nál tanácsolt és a Miniszternek címzett kéresemnek, amit a Svédországi Magyarok Szövetsége is támogatott. Ha kapunk valamennyi támogatást, akkor kérlek, add meg bankszámlaszámotokat, hogy oda küldjék, és az összegnek megfelelően növelhessd az V. kötet példányszámait.

Pénztárosunk, Borg Ágnes, nem sokára felveszi veletek a kapcsolatot, és átküldi a megadott számlára a pénzt.

A Norvégiából származó összeget is idejében megkapod.

Tartsuk a kapcsolatot, hogy elháríthassunk minden előálló nehézséget.

Megjegyzés: az Ághegy kötetinek szállítását, az eddig is ügyünket nagylelkűen támogató követségektől és a külügyminisztériumtól reméljük.

Az Ághegy Koppenhágában

Fogadás a Magyar Köztársaság Nagykövetségén

Volt egyszer, hol nem volt, 2008 november 14-én Koppenhágában is sikerült a skandináviai magyar alkotók lapfolyamának, az Ághegynek bemutatása, a szerkesztő és néhány alkotó részvételével, a szíves házigazdák: Dr Tóth András nagykövet, Galambos Judit konzul és a követségi személyzet segítségével, a nagykövetségi rezidencia fogadótermében. „A haza éltető figyelme...” - köszönte ismertetője bevezetőjében Tar Károly, a szerkesztő.

Izgalmasan kezdődött, amennyiben a Svédországból autózó küldöttség a tervezettnél később egyesült Lundban, az öresundi hídról lehajtva elkeveredett a városban, és csak két hajdanvolt taxisofőr (ma filmes, mérnök), távirányításával sikerült, háromnegyeórás késéssel a csapatot a helyszínre kalauzolni.

A várakozó közönségre való tekintettel a nagykövet úr felkérte az eseményre alakult, fellépésre várakozó **Virág trió** zongorista tagját **Brinkmann Pannát** (aki templomi orgonista), hogy játsszon a jelenlévőknek valamit. Remek, rögtönzött klasszikus műsört kaptunk. (Schubert: Keringő; Debussy: A kis néger; Bartók: Szonatina).

Az irodalmi estnek nevezett találkozón, a Magyar Liget és az Ághegy alapítója és szerkesztője, a megfogyatkozott idővel küszködve, mutatta be az eddig háromezernél több oldalnyi lapfolyamot és önmagát. (Minderről bőven olvashatunk az Ághegy* és saját honlapjáról** (www.hhrf.org/tarkaroly) az Interneten.) Nem politikai, vagy gazdasági emigránsként költözött nyugdíjas éveire, Kolozsvárról a svédországi Lundba, hanem családgyesítés címén, svéd-magyar unokái nevelésére. Magától értetődő volt - mondta -, hogy íróként és korábbi lapszerkesztőként megalapította a Magyar Ligetet, a dél-svédországi magyarok családi lapját, utána pedig az Ághegyet. Ma már van Ághegy Könyvek sorozat, Ághegy Rádió, sőt az Ághegy tv is úton van, - anyagiak híján, csupán az ugyancsak általa alapított Ághegy-Liget Baráti Társaság tagjainak és a mintegy háromszáz skandináviai magyar alkotók önzetlen munkájára, és a Svédországi Magyarok Országos Szövetségének és bevándorlóknak nyújtott svéd állami lehetőségekre (rádióstúdió) támaszkodva!

Néhány korábban lejegyzett, de valamilyen formában a helyszínen is elő-

adott idevágó gondolata:

„Magyarnak lenni ma nem állami hovatartozást jelent, hanem az érzésnek és gondolatnak egy specifikus módját, ami ezer év értékeiből szűrődött le: kultúrát...” A többször elismételendő idézet egyik a jövőt világosan látó nagyságunktól, Szerb Antaltól való. Az európai közösségbe beilleszkedő Magyarországon is tudják ezt, és vallják tiszteletreméltó, művelt fők szép számmal. De talán azt hiszik, hogy itt északon lazacból fonják a kerítést, és azok, akik irodalmi és művészeti alkotásra adják a fejük: milliomosok. Sajnos, nem így van. Az északra vándorolt magyarok számához viszonyítva, az itteni magyar vagy magyar származású értelmiségiek száma jelentős, de csak kivételes összefogással lesznek képesek intellektuális műhelyt képező saját folyóiratot eltartani. De mivel ez az összefogás egyaránt szolgál minket és szülőhazánkat, reménykedünk némi elismerésben és támogatásban. És szüntelenül keresgélünk az értők érvei között, és hirdetjük a Mészöly Miklós által hangoztatott „osztatlan magyar érdekek” szellemében, hogy „az európai kultúra nem más, mint soha meg nem szűnő folyamatos cseréje a kulturális értékeknek.” (Bányai János: Kisebbségek: Európa védett vesztesei) Az északon fogant magyar alkotás előszámlálásával csereképességünket óhajtjuk növelni. Tisztában vagyunk azzal is: „Cserére a kultúrában csak az képes, aki értéket teremt, akinek van mit felkínálnia, és aki nyitott a Másik szavának befogadására.” (Uo.)

A magyarországi és a svédországi különféle – nehezen elérhető - pályázatok hálójában vergődve egyetlen reményünk erősödött: magunkra vagyunk utalva. Így aztán, induláskor kitűzött célunk, miszerint lapfolyamunk nemcsak a világhálón, hanem legalább néhány száz példányban nyomtatott formában is megjelenjen – csak nagyon nehezen, sok ügyelbajjal, szégyenletes anyagi körülmények között, minőségi megalkuvások árán valósulhatott meg. A skandináviai és a magyarországi anyagi támogatás két széke közötti pad alatt, de saját erőből, felszáznyi nemes támogató előfizetésének köszönhetően végül mégis megjelentünk hatszáz példányban.

Brinkmann Panna

Folytatása a 4. oldalon

Folytatás a 3. oldalról

Azt, hogy a skandináviai magyar irodalmi és művészeti kiadvány szükségét, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy köteteinkből mára már alig maradt mutatónak néhány. Így lépünk hát - tovább. Mert kell!****

Ezután *Tóth Ildikó* humoros írását olvasta a svéd nyelvvel és szokásokkal való találkozás korai bizonytalankodása-

világmagyság főbb központjaiban legyen egyszer fiókszerkesztősége (amint van már Stockholmban, Koppenhágában, Malmőben, Budapesten), és imígyen egyfajta globális összekötő kapocsá válhatna a világhálón.

Ezután e sorok írója, *Lázár Ervin Járkáló* (a Hamvas Béla Klub elnöke, az Ághegy-Liget Baráti Társaság dániai elnöke, az Ághegy és a Magyar Liget

arra hivatkozva, hogy a műsorszert szerint tíz percig beszélhetett volna, - szünetet rendelt el.

Kitárult a nagyterem szárnyas ajtaja, bor, és a finom, friss pogácsa várta a vendégeket. Az előtér asztalkáin pedig ott sorakoztak az Ághegy súlyos kötetei (5-5 lapszámot tartalmazva), Tar Károly számtalan könyve, és a Magyar Liget ingyenes fénymásolt számai,

ival kapcsolatban. (Olvasható lesz az Ághegy legközelebbi számában!).

Majd a Magyar Liget főmunkatársa *Dr. Békássy N. Albert* vázolta mi minden van a lapban. Megtalálható a világhálón****, úgyhogy itt csak annyit, hogy az ambíciók itt sem hiányoznak. *Dr. B.N.A.* „nem tartja gigantomániának”, hogy az újságnak, legalábbis a

főmunkatársa stb.) következett - volna. De, miután az idő jócskán elszaladt, csupán pár mondatra szorítkozott, felémlítve legutóbbi munkáját, egy *Kierkegaard kezdőknek* című dán „tankönyv” fordítását, amiből nagyobb részlet az Ághegy 25. számában jön, és alighanem az Ághegy Könyvek sorozatban kerül kiadásra. Majd pedig

valamint *Lázár Rozi* svédországi magyar festő néhány imponáló festménye. (A közhiedelemmel ellentétben azonban semmiféle rokonság, sőt közvetlen ismeretség sincs a két Lázár szereplése mögött!)

Lázár Rozália Erdélyben született. 1987-ben ment férjhez Svédországba. Vegyész feltaláló, de 2006-2008 kö-

zött a Kristianstadi Művészeti Főiskolán is tanult. Kiállított Svédországban, Erdélyben és Izraelben is. Az élet inspirálja, szerelem, érzések, halál, stb. de ezoterikusan próbálja megfogni a dolgokat. (Forrás: Csillag János)

Most pedig néhány el nem hangzott gondolat, amit szerettem volna elmondani a helyszínen, ha az idő engedi. Mindenekelőtt - csatlakozván a könyvek, írások sorával bizonyítottan korábban a magyar nyelv csudálatos sokszínűségéről a szerkesztő által elmondottakhoz - arra szerettem volna felhívni a figyelmet, hogy már a Magyar Liget, de leginkább az Ághegy ez irányú, vagyis a magyar nyelv ALKOTÓ karbantartására tett erőfeszítéseknek felbecsülhetetlen a jelentőségük. Nemcsak a skandináviai magyarok, de az egész magyarság számára! Engedtesse meg, hogy „kívülről”, - bár nálunk is már látogatóban járt - barátunk Czákó Gábor most megjelent, *Beavatás a magyar észjárásba című*, „első magyar nyelvregészeti” könyvéhez kapcsolódóan idézzek egy anekdotát a honlapjáról:****: „A Los Alamosban dolgozó magyar atomfizikusokat marslakóknak nevezte Asimov [a valaha élt egyik legnagyobb amerikai tudományos fantasztikus író, szerkesztő. L.E.J.], közéjük sorolva a nagy matematikus Neumann Jánost is. A marslakók egyike, Teller Ede [a hidrogénbomba atyja L.E.J.] gyakran mondogatta, hogyha ő nem Ady Endre nyelvén tanul gondolkodni, akkor belőle legföljebb csak egy közepesnél valamivel jobb fizikatanár lett volna.” Ha nem is mindenki lehet nagy fizikus, matematikus, stb., különben szerintem „a közepesnél jobb fizikatanárokból” is hiány van, de az bizonyos, hogy minden hátulütőjével együtt is (Lásd: Hamvas Béla Az öt géniuszt!) magyarul gondolkodni kivételes, - a többek között a Haza a MAGosban dolgozatomban (Ághegy 10. szám) hosszabban kifejtett „mindenséges életminőséget” adhat. Ha műveljük!

A szünet kicsivel hosszabbra nyúlt, Dr. Békássy pedig fellelkesültségében játsszani kezdett az elektronikus zongorán, majdnem haza űzve evvel az influenzával amúgy is küszködő zenekar hölgytagjait, de végül is rendben és egyre tiszteletteljesebb csendben, a *Virág trió*: Muladi Virág nagybőgőn, Brinkmann Panna zongorán, és Hirtling Béla csellón igen meggyőzően, rövid Bartók darabokkal adták meg az est második részének alaphangját. Szép volt, és nagyon magyar! (A *Virág trió* hangszerelésében

Bartók nyomán: Hej tulipán, tulipán - Medvetánc - Facipőben járnak.) Az együtttest különben, 26. számában szándékszik bemutatni az Ághegy.

JULETID

Mina tankar
S n u r r a r

kraftlöst

Utan visare
Såsom en penna
Skriver utan bläck
Likt ett samtal
Utan ord
Kan inte fånga
Julens glädje
I vår vilsna värld

KARÁCSONYKOR

Gondolataim
Forognak erőtlenül
Mutató nélkül
Mint egy toll
Mely ír tinta nélkül
Mint egy társalgás
Szavak nélkül
Nem ér el
A karácsony öröme
A mi eltévedt világunkban.

Ezután érdekes színfolt következett. Csillag János költő mutatta be inspirátorát Anita Sjöblom svéd költőnőt. Az idős finn-svéd hölgy felolvasta, szép svéd nyelven írt néhány versét, amit Cs.J. fordításában magyarul is élvezhettünk. Egyik közülük illusztrációképpen:

Amint a képen látható, Anita gyönyörű finn-svéd népviseletben jelent meg, amin ráadásul viselt némely relikviát is, például, ami Finnország orosz megszállás alóli felszabadulásának korából származott: egy sort az első finn pénzürmékből. Mint elmondta, a népviselet 1808-tól betiltották, amikor a svédek utolsó vesztés háborújának következtében a cári Oroszország bekebelezte Finnországot. 1918-ban ismerték el a szovjetek önálló államként. Ekkor használták ismét a svéd népviseletet. Éppen 200 éves ez a trauma:

Folytatása a 6. oldalon

1808 - 2008. Anita velünk is meg akarta ünnepelni az évfordulót. Egy másik emlék-medalion is díszítette az egyébként is díszes ruháját. Ez annak emlékére készült, hogy Anita hosszabb költeményét egy svéd klasszikus komponista megzenésítette, és nagy sikert arattak vele, - mesélte János közvetítésével. Nagy tapsot kaptak!

A program legvégén pedig *Csillag János* (akit elmondásuk szerint T. K. beszélt rá arra, hogy egyáltalán magyarul is verseljen, és fordítsa verseit magyarra is) hihetetlen helyzetmegértést, és önruralmat tanúsítva egyetlen rövid versét mondta el, de azt öt nyelven (még kínaiul is!). Íme:

A NŐ

*Félig gyönyör
Félig álmom
Mint a virágot
Csodálom*

Az érdeklődő persze több verset is találhat *Csillag Jánostól* az *Ághegy* számaiban! Legvégül pedig *Tar Károly*, az értelmiségiek érzelmiségivé válását ösztönözve felolvasta, a többek által az est fénypontjának tartott versét:

ITT ÉS OTT

*Itt más a táj, és más a tej
Itt másként fáj, és áll a fej
Itt más a víz, és más a fűz
Itt más a láz, és más a tűz*

*Ott más a volt, és más a vélt
Ott másként tüzték ki a célt
Ott más falak, és más fülek
Ott más romok, és más rügyek*

*Itt más a múlt, és más a holt
Itt másként hűl, és süt a hold
Itt más a vár, és más a vér
Itt más a baj, és más a bér*

*Ott másként sóhajt fel, ki fél
Ott másként reménylik a tél
Ott másként vár és forr a vér
Ott másként dül és más a dér*

*Itt más a zöld, és más a föld
Itt másként zeng, és reng, ha döng
Itt más a zár, és más a kár
Itt más a nyír, és más a nyár*

*Ott más sivit, és más virít
Ott másként jaj, ha rám pirít
Ott más a most, és más a mít,
Ott más a gyász, és más a hit*

*Itt más a száj, és más a táj
Itt másként fáj, ha szíved fáj
Itt más az agy, és más a fagy
Itt más a nagy, és más is vagy*

*Ott más a nép, és más a nap
Ott másként prédikál a pap
Ott más a cucc, és más a cél
Ott más a ránc, és más remél*

*Itt más a gond, ha agyba kong
Itt másként zsong, és másként dong
Itt más a jó, és más a rossz,
Itt más, ki oszt, és más szoroz*

*Ott más miatt, és másért megy
Ott másként hű, és más a hegy
Ott más a jövő, és mást jelent
Ott minden más, másat jelent*

*Itt más a volt, és más a vélt
Itt másként élt, és mást remélt
Itt más kiált, ha más kiállt
Itt mást kívánt, ha más kívánt*

*Ott más a kedv, más a kotta
Ott másként szól minden nótá
Ott más a fény, és más a lég
Ott más a víg, ott más a vég*

Mindezek után pedig elkövetkezett a szerkesztő által a talán legérde-

kesebbnek nevezett utolsó 15-20 perc, a kiadványokkal és egymással ismerkedés, beszélgetés, és a címek cseréjével járó kellemes együttlét.

Többen alig akarták elhagyni a helyszínt, és még a kapu előtt is folytatódott az eszmecsere egy darabig. A vendégek, a követség visszajelzései szerint is, jól sikerült bemutatkozó estre emlékezhetnek vissza. Mintegy félszáz meghívott volt jelen.

Remélhetőleg néhány, eddig az *Ághegyben* ismeretlen új alkotón kívül (a lapszámok végén található legutóbbi lista már átlépte a 300-at!), újabakkal gyarapodik majd az *Ághegy* és a Magyar Liget olvasóinak tábora és erkölcsi valamint anyagi támogatóinak köre.

Koppenhága, 2008. november 24.

Szeretettel jegyzi:
Lázár Ervin Járkáló

(a művésznév utolsó tagja az Ormányság szótárból származik, és betyárt jelent -:)

A kapcsolódó honlapok:

* <http://hhrf.org/aghegy/tarkaroly/>
** <http://hhrf.org/aghegy/>
*** <http://www.hhrf.org/magyarliget/>
- <http://hhrf.org/hhrf/> = Magyar emberjogi portál; New York
**** <http://www.czakogabor.hu/>
És a Koppenhágai Hamvas Béla Klub archívuma:
<http://hjem.get2net.dk/hamv.laz/>

Évvégén

elkészül az *Ághegy* V. kötete. Milyen színű lesz? - nem ez a kérdés. Hanem az, hogy kifizethetjük-e a nyomdai költségeket? Aki segíteni kíván, kérjük, hogy a

PlusGiro

105 29 43-6 Ag.-Borg számlaszámra küldje támogatását. A kötetet önköltségi ára 113 korona.

Nem ér – mit ér? - a nevem

Gondolkodtál már nemzeti hovatartozásodról?

Amikor feltesszük ezt a kérdést valamely skandináviai országban megtelepedő magyarnak, számolnunk kell azzal, hogy megsértődik, mert magyarsága megkérdőjelezésének véli érdekföldésünket. De azért csak próbálkozunk, kérdezzünk másod- és harmadgenerációsokat, vegyes házasságokból születetteket, olyanokat, akiknek a nevéből nem következtethetünk magyarságukra, mert valamely más nemzetiségű apa nevét viselik, vagy valamilyen okból nevet változtattak, családnevüket svédre vagy valamely másra cserélték. Tessék elhinni, hogy az erről való gondolkozásnak is lehet haszna. Rájövünk például arra, hogy vállalni lehet a kettős vagy több identitást. Tapasztalhatjuk, hogy globalizálódó világunkban ez természetes, és ez apránként megváltoztathatja nemzeti hovatartozásunkra adott válaszukat is. Merthogy nem kell mindenáron a többségi nemzethez tartoznunk, nem kell a többséghez igazítanunk nevünket sem, mert ezzel, ne tagadjuk, méltóságunkat csorbítjuk, őseinket tagadjuk meg.

Az államnemzet liberális felfogása szerint, valamely nemzet az egy országban élő embereket tekintti tagjának. Ennek megfelelően a 18. század utolsó harmadában, II. József uralkodása idején történt, hogy a zsidó vezetőkeveket németesítették (Blau, Grün, Gelb, Schneider stb.), és ez a magyar zsidóknak kifizetődőbb volt, mert olcsóbban kapták, mint a magyar névváltoztatást. A cigányok nevét is magyarosították (Lakatos, Kolompár stb.). Egykor az erdélyi románok és svábok nevét is tömegesen megváltoztatták, és aztán a magyarok családnevét, de főként a keresztnévét románosították, napjainkban pedig a szlovák nyelv szabályait erőltetik a kisebbségi magyarokra. A kultúrnemzet felfogása szerint nem az állami lét határozza meg a nemzeti hovatartozást. Ide tartoznak azok, akiknek a szülei és nagyszülei egy adott néphez tartoznak, szól az egyik meghatározás. Egy másik szerint, kultúrnemzetet alkot egy adott területen élő népcsoport, amelyet ösz-

szekőt a közös kultúra, a közös nyelv, a közös történelem és a közös lelki alkat. És kultúrnemzetnek nevezhető: az azonos népszellem (néplélek) fennhatósága alatt lévő (nép)csoport. Ezek szerint az erdélyi gondolat és erdélyi lélek igenlői, erdélyi nemzetről is beszélhetnének.

A nemzet szavunk középkori eredetű, a latin natio, nationes-ből. Jelentette a nemesemberek összességét, a parasztságot, a polgárságot, de a nem magyar származásúakat is. Emlékeznünk kell arra is, hogy valamilyen önálló nemzetet alkottak a székelyek. Vizsgálódásunkkor nem kerülhetik el figyelmünket a máig erő eredetkutatások sem. Ma már nyilvánvaló, hogy „megszámlálhatatlan öröklött hajlamok rejtőznek génjeinkben testi, lelki síkon egyaránt” (Barlay.Ö. Szabolcs). Mert hogy az egy nemzethez tartozás vizsgálatakor ezt is jó figyelembe vennünk. Különösen akkor, amikor a különféle génvizsgálódások szerint az anyaországban élőknek, de még a székelyeknek is csak elenyésző százaléka rendelkezik magyar ősökre utaló génekkel. Tény, hogy befogadó ország, befogadó nemzet voltunk. Mai szemmel vizsgálva anyaországunk nemzeti mibenlétét, azt is megkockáztathatjuk, hogy Magyarország nem (tiszván) magyar! Ha nem hiszünk a többnyire japán génvizsgálóknak, üssük fel a budapesti telefonkönyvet, vagy olvassuk akármelyik tévéműsor végén a műsorkészítők listáját: tele van idegen nevekkal. Adyt ismételve „Én nem vagyok magyar?” – kérdéssel, minden valószínűség szerint többen sértődötten kérdeznak vissza, ha ezt szóvá tesszük. Évekkel ezelőtt egy sváb községben járva, a helyi anyakönyvet lapozgattam. „De hiszen, nincs ebben egy magyar név sem!” – állapítottam meg halkán, amit a helyi vezető vérig sértetten, rögtön kikért magának. Nem írom ide tősgyökeres német nevét, de azóta is foglalkoztat, hogy valamely nemzetiséget mutató név tulajdonosa, miként békülhet meg magával, ha másnak vallja magát, ha örökölt nevét elhagyja, hiszen ezzel őseit tagadja meg. Heltai Gás-

párt elfogadom Caspar Helterként is, Dávid Ferencet Francisc Helterként, Petőfit Petrovicsként, Eminescut Mihail Eminoviciként, Kós Károlyt Karl Koschként, Karácsony Benőt, Klärmann Bernátként és így tovább, végeláthatatlan ez a felsorolás, mert az ő korokban, hovatartozásuk bizonyításának kényszere felmentette őket, írói és közszolgálati munkásságuk is követelte a névváltoztatásukat. De, ha ma élnének, változtatnának-e nevet? Nem hinném. Nem volna rá szükségük.

És hiszem, hogy az elkövetkező egyetemesezett világban senkit sem kényszerít meghasonlottságra a régi gyakorlat, nem kell ezért őseinknek forgolódniuk sírjukban, szentesülhetnek a családnevek. Persze, egyelőre még az a helyzet, hogy a külföldre tántorgóknak és a határkerék miatt, anyaországuk nélkül maradtaknak, többnyire műveltségük arányában, úgy tetszik, hogy érdemes minden lehetséges módon hasonlítani a befogadó vagy a ország hatalomban lévő népéhez.

Itt északon, gyakran felkapom a fejem, amikor az átlag svéd frizurás, bajszkás férfi és a szőke, egyenfrizurás nőről kiderül, hogy egykori hazánk fia, vagy lánya. Az évtizede ideköltözött Zoltánból, Stefan lett, amit a román akarnokság írt születési bizonyítványába. Zoltán nevét szülei „csakazértis” ellenszegülése miatt kapta, mert, hogy ezt nem tudták románra fordítani. És így született, abban az időben a sok Csaba, Attila, Zsolt, Lóránt, Szabolcs stb. magyar nevű magyar gyermek Erdélyben. Amikor negyedévszázada fiamnak a Koppány Zsolt nevet adtam, jóindulatúan figyelmeztetett az anyakönyvvezető, hogy ne akarjak rosszat a fiamnak. Nem volt szándékomban magyarkodni, csak éppen az utánam jövők tudatába szándékoztam vénsi, hogy éppen ezer esztendővel azelőtt élt egy vezérünk, aki Tar fia volt, s akit az ősi hagyományok őrzéséért küldtek halálba és feledésbe, az első királyunk által behívott és szívesen látott idegenek.

**Folytatása a 8. oldalon
Tar Károly**

Nem ér – mit ér? – a nevem

Folytatás a 7. oldalról

S hogy ez csak tizennyolc és fél éves koráig sikerüljön a fiamnak, arról gondosodott az erdélyi magyarok beolvasztásának legkülönbözőbb formáját, gátlástalanul, céltudatosan és kíméletlenül erőltetők serege. De áldozata nem volt hiábavaló. Az addig ismeretlen nevet felkapták a szülők, azóta is rengeteg a Zsolt és a Koppány. És sajnos, számos azoknak a románra nem fordítható nevű magyar katonafiúknak a sírja is, akik immár több mint két évtizede, a fiam síremlékének kegyeletből emelt másolatai alatt alusszák örök álmukat. Innen az a megkülönböztetett nagy tisztelet, amely arra késztet, hogy megemljem a kalapom azok előtt a zsidók előtt is, akiknek sikerült megtartaniuk eredeti családnévük, és nem kényszerítette őket a sors a Renner-Rónai-Rădulescu, Amkraut-Anca-Amkraut, vagy Blau-Kékesi-Balla változtatásokra. Merthogy ma már köztudomású: jövőnk családalapú. A családnévüket tisztelettel megtartók már régóta ezt igenelik.

Maradjunk a régi igazságnál: Nyelvében él a nemzet! Magyarok vallhatja magát, aki magyarul is beszél. És a magyar műveltséget úgy viseli, úgy gondolja, mint hajdanán a szerelmes legények a mátkájuktól kapott, kalapjukra tűzött virágszálat. A globalizáció alig észrevehetően koptatja a nemzet tudatot, egyre kevésbé fontos ki milyen náció, kivagyoskodni ezzel nem érdemes.

De anyanyelvünket, szokásainkat, sajátosságainkat megtartani, művelni és átadni az emberiség örökös, közös hasznú kötelessége marad.

E gondolatmenet végén pedig ott áll az ésszerű feladat: úgy maradhatunk meg magyarok, ha többnyelvűek leszünk. Mert csak úgy kaphatunk az egyetemes jókból, ha a sajátunkból is a legjobbat, a legkiműveltebbet, a legédesebbet adjuk cserébe.

Kofi Annan Lundban és a szívünkben

Elment mellettem. Csupán húsz centiméterre voltam tőle. Mosolygott, ahogy belépett az óriási amfiteátrumba. És az alacsony, ősz úriember látára mindenki felállt. Ő Kofi Annan.

Talán tizennégy éves lehettem, amikor először láttam. Nem tudtam akkor még, hogy mi az Egyesült Nemzetek Szervezete, mi az, hogy diplomácia, mi az, hogy rasszizmus.

De láttam az alacsony, fekete embert, aki Afrikáról, a halálos betegségekről és a szegénységről beszélt. És azután láttam ugyanezt az embert amint átvette, a Nobel béke-díjat, belekeveredik az iraki kőolaj botrányba, és az ENSZ-ben javasolt reformjai világhíressé teszik.

És ma, Kofi Annan elment mellettem.

Az amfiteátrum a kezdés előtt két órával hamarabb megtelt, az egyetem épülete előtt hiába álltak hosszú sorban az emberek, senkit nem engedtek be. De bátorítottak, hogy egy másik épületben, közvetítik a találkozót, láthatjuk képernyőről.

Hát nem nekem, gondoltam.

Ezt az alkalmat ki nem hagyom

Régi romániai szokásaim ebben az esetben jól fogtak, kikerültem tíz valahány embert, nem fordultam meg, ha rám szóltak, és öt percen belül az ajtó előtt álltam. De a szigorú szervezők angolul figyelmeztettek, hogy csak meghívóval mehetek be. Érvelni szerettem volna, hogy mivel Kofi Annan éppen az emberi jogokról beszél majd, ha nem engednek be, alapvető emberi jogomat kurtítják. Sajnos erre senki sem volt kíváncsi.

A Phd fokozattal rendelkezők meg csak nyomultak tovább a terembe. Próbáltam általános tüntetésre bírni a többi diákot, de ez sem sikerült. És miközben idegesen a hátizsákomban kotorásztam, kiáltást hallok:

Make way!

És Kofi Annan besétált mellettem a terembe! Elegáns, fekete ruhában és mosolyogva. És akkor már tudtam, hogy semmi áron nem maradhatok le előadásáról.

Lökdöstek, nyomultak, de nem tágitottam az ajtóból. Aztán arra kértem az egyik szervezőt, hagyja nyitva az ajtót.

És amikor Kofi Annan beszélni kezdett, tucatnyi egyetemistával együtt ültünk a földön, a nyílt ajtó előtt.

Az óriási amfiteátrumban Kofi Annan az emberi jogokról szólt. Beszélt arról, hogy mindnyájan egyenlők vagyunk, de emberek százai halnak meg az AIDS miatt és arról, győzte meg a hallgatóságot, hogy a változás bennünk van. Beszélt a megkülönböztetésről, a gyilkos háborúkról és a világot fenyegető halálos szegénységről. És mindarról szólt, amiről naponta hallunk a tévéből de nem hisszük, mert nem is igazán érdekel.

A síri csendben Kofi Annan a változásról is beszélt, a másság elviseléséről, a toleranciáról, a mások megértéséről és azokról a szép elvekről, amiknek a tartalma mára már kiürült, mert talán túl sokat meséltek róluk, de megvalósításuk egyre késik.

És mégis...

Amikor Kofi Annan lelépett a pódiumról, ismét hinni kezdtem abban, hogy a közös megértésre törekvő apró tetteinknek is jövője van.

Neag Annamária

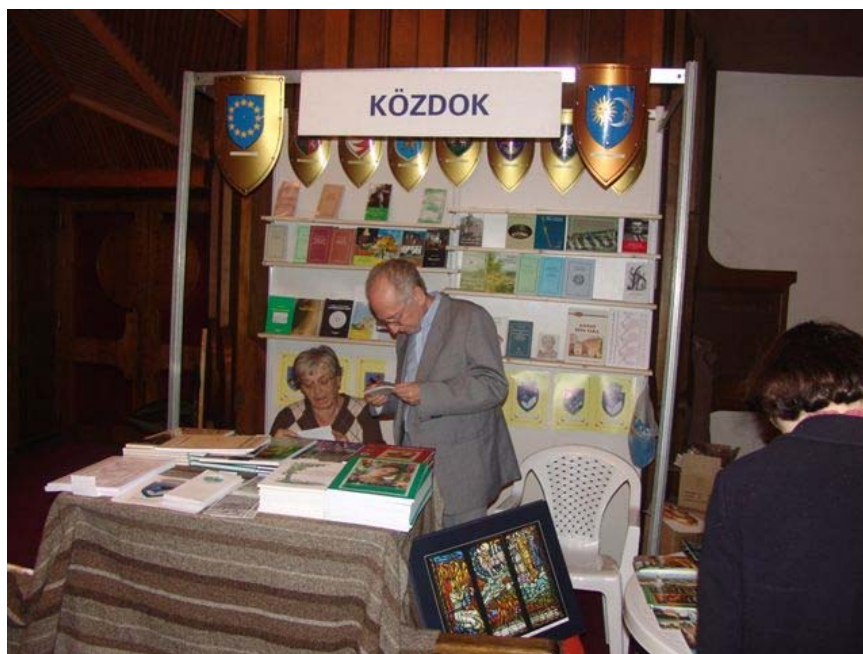
Ághegy-könyvek a 14. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron

A Közdok Kft hosszú évek óta aktív résztvevője a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásárnak. Tekintettel arra, hogy a Közdok adta ki 2007-ben a skandináviában élő magyar alkotók Ághegy című folyóirat V. kötetét, majd az Ághegy Könyvek sorozatát, úgy gondoltam, hogy ezt a nagyszerű vállalkozást ezen a fórumon is be kell mutatni. Amint a programból is kitészik, ezt sikeresen megoldottuk.

Először bemutattam Tar Károlyt, mint ennek a pezsgő irodalmi életnek fő mozgatóját, az Ághegy lapfolyamat és a szerkesztésében eddig megjelent Ághegy köteteket. A program keretében került sor dr. Szakács Ferenc Sándor *Kettéhasadt lélek* című bibliai tematikájú Ághegy-könyvének bemutatására.

A fiatal szerző 1999-ben kezdett el teológiai témájú cikkeket, biblia-értelmezéseket írni. Ezek elektronikus formában jelentek meg, az Infosender egyházpolitikai hírlevélben, illetve a Magvető honlapján és rendszeresen a Magyar Liget Lélekgondozó rovatában, amelynek rovatvezetője. Később, magyarországi és külföldi hitéleti-kulturális folyóiratokban publikált, egyre rendszeresebben. A rovatában összegyűjtött írások tematikus válogatásának kötetbe rendezésének ötletét rovata a Biblia Éve adta. Az eseményen az Ághegy-sorozat egyik szerzőjeként méltattuk a művet.

Szakács Ferenc Sándor írásainak kiindulópontját általában egy bibliai idézet képezi. Ezek szöveggörnyezetét vizsgálva, a korabeli társadalmi helyzetet is elemezve keresi a mai ember számára fontos mondanivalókat. Mint a könyvbemutatón mondta, „hiszem, hogy a Könyvek könyve minden kor számára érthető és követendő példákat, gondolatokat, tanácsokat rejt, csak meg kell keresnünk azokat, és társítani a körülöttünk lévő folyamatokhoz. A lelkünkben zajló történések mit sem változtak évezredek alatt: egyazon

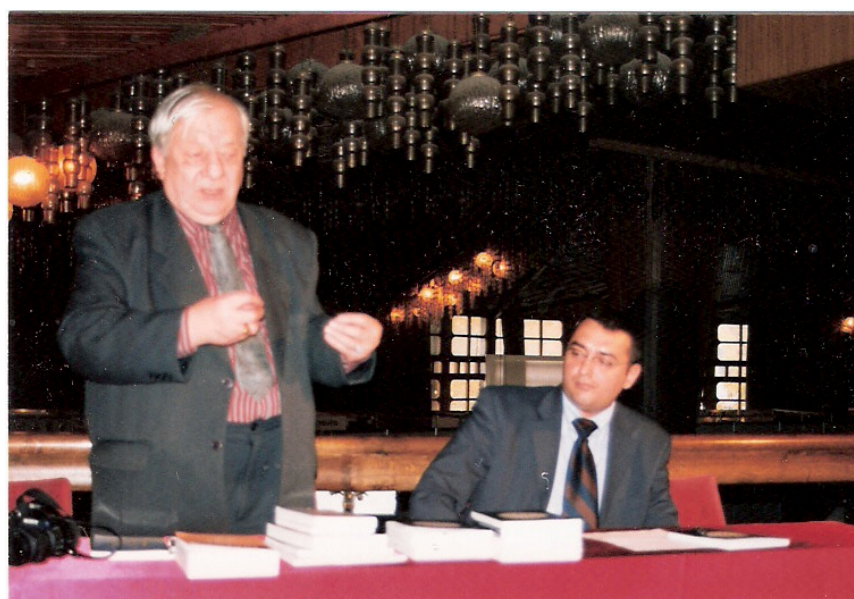
örömök, félelmek, vágyak határozzák meg mindennapjainkat – az emberi psziché alapigényei ugyanazok, bármilyen is a szociálpolitikai és társadalmi környezet.”

A bemutatót élénk érdeklődés övezte, nemcsak vásárolták, hanem dedikálták is a könyvet. A szerző így összegezte írásainak mondanivalóját: „Változó körülmények között a

változatlant keresni magunkban, megérteni a körülöttünk lévő világot, de nem rabjává lenni, örökérvényű erkölcsi értékekre figyelni, ezekért tenni és értékvesztett világunkban a reszkralizációra törekedni...”

Bízunk benne, hogy dr. Szakács Ferenc Sándor írásai segítik az értékkereső embereket útjukon.

Nagy Zoltán

Nagy Zoltán és Szakács Ferenc Sándor

Őszi történetek

Ha Bécsben bécsi szeletet, Linzben linzert, Hamburgban hamburgert stb. érdemes enni, Marokkóba marokkót kellene játszani - gondoltam, de ez nem történt meg. Viszont Fèz-ben, egy olyan keskeny sikátorban, ahol éppen csak elfértem a menetrendszerűen közlekedő öszvérek mellett, vásároltam néhány fezt. Ez jól jött azon az esküvőn, amelyre hivatalos voltam. Előtte volt városnézés, múzeumlátogatás és többek között szőnyegvásár, keramikus- és mozaikkút-műhelyekben bábázkálás, valamint hűsítő mentateázás a kellemes afrikai melegben. As-salamu alaikum! Jó napunk volt.

Esküvő Marokkóban

Lakodalomba jártunk Fèzben, az örömapa Ágopcsa László, az örömanya Mária, a menyasszony Judit, svédországi magyarok, akárcsak a násznép, a Balogh család. A vőlegény Mohamed, Svájcban és Stockholmban végzett. Marokkói nyugalmazott bankigazgató templomszerű, két emelet magas, pazar mozaikkal díszített fogadótermében állt a keleti zenétől hangos bál, ahol a nők érzéki táncával, olyan féktelen jókedv szabadult fel, hogy az ezüst és fedett saroglyán negyedóráig táncoltatták a környezetből platinaszőkeségével, de mesés szépségével is feltűnő menyasszonyt. És mert „Allah is úgy akarta” három napig, Fèztől Casablancáig és onnan a marrekechi nagybazárig folyt a pezsgő, és a jókedv, mert itt, eben a nyugati arabok által lakott, egzotikus és többnyire korszerű mezőgazdasággal rendelkező országban, a homokos partoktól, a sivatagig, a sűrűn lakott városoktól a havas csúcsok alatti falvakig, a fényűző palotáktól a sárkunyhókig, vendégszeretőek az emberek. Marokkó a toleráns iszlám hazája. Lenyűgöző szépségűek a mecsetek, az elnyújtott imádkozásra hívó kiáltástól hangos minaretek, a színes városkapuk, a keleti kényelmet nyújtó szállodák, a jó utak, a keleti női öltözékek és a ételkülönlegességgel tele, gazdagon terített asztalok. Surkan! Köszönjük!

Ligeti Pál

HÓNAPMONDÓKA

Népköltés

Január elől jár.
 Február a nyomán.
 Március szántó-vető.
 Április nevetető.
 Május szépen zöldellő.
 Június nevelő.
 Július érlelő.
 Augusztus csépelő.
 Szeptember gyümölcsöző.
 Október borozó.
 November télelő.
 December pihenő.

MÅNADRAMSA

Folkdikting

Januari börjar året.
 Februari kommer efter.
 Mars plöjar- sårder.
 April skratlysten.
 Maj grönskar fint .
 Juni uppfostrande.
 Juli mognar.
 Augusti tröskar.
 September frukthemtare.
 Oktober vindrickande.
 November börjar vintern.
 December vilostund.

Fordította:

Bengtsson Emma Margit

Tar Károly TÉLI SZÉL

Itt a tél! Itt a tél! Itt a tél!
 Felkel sietve s beszél a szél.
 Szóra szót összehord és havat,
 nem kímél sem vadat, sem madarat.
 Reánk borítja a sötét eget,
 a sápadt arcú fellegeket,
 feltépi a nagy égi dunnát,
 füttyülve borzolja a Dunát.
 Szétszór milliónyi csillagot,
 porcukor- puha földtakarót.
 Szánon, sítalpon dombról csúszik,
 jégpályajegén fényben úszik,
 cikázva csapkod, korongot úz,
 hahotázva örömkbe fűz.
 Kipirosítja az arcodat,
 Báméskodókat is vacogtat,
 bocsánatkérően meglegyint,
 ezüstös karácsonyt hoz megint.
 És ha zörget is sok virgácsot,
 új esztendőt kelt és kalácsot.

Vinter vind

Vintern är här! Vintern den spinner!
 Vinden uppe den stressar och viner,
 bablar orden och vältrar in snö,
 blåser på alla djur i land och sjö.
 På oss den välter himmel mörknen,
 och även alla de bleknade molnen,
 himmelska bollstren den river upp,
 Mälaren den vislande burrar upp.
 Den kastar runt milionals av
 stjärnor,
 och pudersockrigt mjuka jordmattor.
 Från kullen med pulka ned den rider,
 på isbanan den i ljuset glider,
 ilande den piskar efter puken,
 gapskrattande den snörar ut sucken.
 Den rosar ut allas ansikten,
 Även den gloende blir frusen,
 Förlåtande den sveper dig snällt,
 glittrig jul den åter bringar finställt.

Fordította:

Bengtsson Benjámin Zsolt

A Bengtsson-gyerekek karácsonyi ajándéka

Az idén, mert már szokásukká vált, egy-egy magyar verset fordítottak svédre, (az előző karácsonykor svédet fordítottak magyarra), s mondanak el a karácsonyfa alatt, ezzel lepik meg szüleiket. Így aztán mindkét nyelvet- az anya és az apanyelvüket - egyaránt ápolják.

„Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról”

A nyugati régióban Svédországban jónak mondható az anyanyelvi oktatás, de az Európai Unióban jobb is lehetne. Mert kell! Folytatjuk sorozatunkat. Nevelők, szülők tanulságos hozzászólásait reméljük és várjuk.

Anyanyelv - magániskolák- ban

Svédországban bárki, anyagi megterhelés nélkül, beadhatja gyerekét magániskolába. A feltételek mindenütt ugyanazok. Az idén bevezették az irányított diákköltséget, ami azt jelenti, hogy minden iskola, vagy iskolai körzet a tanulók számának arányában kap a megyétől anyagi támogatást. Ennek meghatározó alapja, hogy mennyibe kerül a tanuló az iskolának. A támogatás összege változó a bevándorló szülők, a képzetlen szülők, az analfabéta és más szülők gyerekeinek száma szerint is. Tehát, amennyivel nehezebb a tanítás, annyival több a támogatás. Ezt a pénzt az iskolák kiegészítő oktatásra, anyanyelvi oktatásra és egyéb a tanulók szükségleteinek megfelelő célra fordíthatják. Ez ugyan mind szép és egyszerű, de semmiképp nem tűnik egyértelműnek, legalábbis nem minden iskola számára.

Ismerősöm lánya a lundi *Bilingual Montessori School of Lund* (BMSL) magániskolába jár. Panaszkolta, hogy a lánya nem tanulhatja anyanyelvét, mert egyedüli elemista, aki magyar oktatást igényel. Az iskolaigazgató és a magyar tanárnő sem változtatathat a helyzeten.

Ahogy én látom, itt az probléma, hogy a Skolverket (Iskola Hivatal) a következőképpen magyarázza a magániskolák idevonatkozó feladatait: „Enligt Skolverkets bedömning ska skyldigheten för en fristående skola att anordna modersmålsundervisning grundas på antalet elever i den fristående skolan. Om en huvudman driver flera fristående skolor inom en lägeskommun, är en rimlig tolkning att skyldigheten grundas på det sammanlagda antalet elever i dessa skolor.” Magyarul ez annyit jelent, hogy a magániskolák nem kötelesek anyanyelvi oktatást biztosítani abban az esetben, ha az ugyanazon anyanyelvi oktatást igénylő tanulók száma az iskolán belül nem tesz ki egy csoport-

tot. Ha a magániskola vezetősége több iskolát is működtet egyazon megyében, akkor a vezetőség alatt álló minden egyes iskola tanulóit számba kell venni. Esetünkben ez nem így történt, s ez így az egyedüli magyar tanuló, ebben az iskolában nem tanulhatja anyanyelvét. Felháborító, hogy az iskola felveszi a tanuló anyanyelvi oktatásáért járó magasabb juttatást, amiből egyetlen órét sem fordít iskolásunkra. A megye pénzt ad az elvárt szolgáltatásra, az iskola pedig azt a szabályt követi, amely szerint egyetlen gyereknek nem jár anyanyelvi oktatás. Ilyenformán vesztes a gyerek és a megye is. Nyilvánvaló, hogy változtatni kellene a rendszeren, vagy az iskolának át kellene adnia a szülőknek az elmaradt magyar órákért a pénzt, amit magántanár felfogadására fordíthatnának.

Lund nem az egyetlen hely országunkban, ahol így történik az iskolai pénzelosztás. Várjuk olvasóink véleményeit, kérjük, írják meg az anyanyelvi oktatással kapcsolatos tapasztalataikat, s javaslatukat a rendszer javítására.

Lőrinczi Borg Ágnes

Aggódó

Abba most nem bonyolódnék bele, hogyan kerül egy magamfajta Hollandiából Svédországba, holott Hollandiába Szerbiából vándoroltam ki, viszont Svédországban holland tanárként dolgozom. Maradjunk annyiban, magyar vagyok, magyar az anyanyelvem. Az ehhez kapcsolódó örömök és vívódások, azt hiszem, semmiben nem térnek el a sokunk által ismert tapasztalatoktól és érzelmektől. Egy gyönyörű esemény viszont végleg kigyógyított az én-én-én életperiódus befelé forduló önelemeztéseiből: gyermekem született. Közösen léptünk bele a Ő-Ő-Ő- korszakunkba. Ez magával hozott számos új kérdést és gondolatot. Talán egyszer megszámozom őket, és terítékre teszem a listát. Ám most e cikkhez kapcsolódóan szeretnék szólni.

Az egyik legnagyobb svéd vonatkozású meglepetés akkor ért, amikor tudomásomra jutott, az önkormányzatok

anyanyelvoktatást biztosítanak, amennyiben területükön ötnél több kis nebuló –illetve szülei- igényelnék ezt. (A másik az volt, amikor tapasztaltam, a kismama-ellenőrzésen, hogy előanyagysítják az ultrahanghoz használatos zselét – de ez még az én-én-én korszakom emléke.) Fantasztikus! – gondoltam. Hollandiában több elismerésre érdemes próbálkozás (és siker) is irányul a bevándorló gyerekek felcsatkoztatására, illetve nyelvük és kultúrájuk ápolására, ám ez az évszázados multikulturális ország *ebben* messze kullog Svédország mögött. Nahát, ilyet! Ez nagyszerű!- ájuldoztak nemsvédországi barátaim. (A balkáni csepetaté ügyesen szétrobbantott bennünket a világ több mint négy sarkába, így e svéd csoda híre is igen széles körben terjed.) Hónom alá csaptam a holland gyógypedagógusi okleveletem, és immár négy településen tanítok összesen 25 holland gyermeket – az anyanyelvükre. (Hajjaj. Hónom alá kaptam én a szabadkai Pedagógiai Akadémián szerzett magyar osztálytanítói diplomámat is, de ezzel csak a lundi városkapukon lehetett döngetni (ti. itt van elég magyar gyerek). De elfelejtettek beengedni. Ki merne gyerekek közé engedni egy olyan magyart, aki Szerbiában diplomázott és holland állampolgár. Ezt a kacskaringós háttérrel úgy látszik, csak a holland nem tartja életveszélyesnek, így legnagyobb örömmre, minden héten néhány délután (holland) gyermekricsaj csengedez a fülembe. Hálásak a szülők az állam adta lehetőségért, lelkesek a gyerekek, ha egy újabb nyelvtani fejtörőt sikerül megoldaniuk.

Itthon, mellettem pedig egy magyarul csilingelő tündérfiú kér, közöl, kérdez, énekel és viccel az anyanyelvén.

Sajnos egyre nagyobb iramban szűkülnek a „svéd-csoda-anyanyelv-csoportok.” Aggódok. Talán nem fog ez is, mint minden csoda, csak négy napig tartani?!

Mészáros Márta

Őszi történetek

Újra Kínában

Kínai utazásaimkor gyakran tapasztaltam hogy a legtöbb helyen nem beszélnek angolul. a Latin = pinyin betűkkel sincs semmi kiírva még a nagyállomásokon se, így rettentően nehéz utazgatni. Partnerem, aki nem jött velem ezen a napon, téves buszszámot adott, felszálltam hamis biztonságérzettel, mindenki kínai volt a buszon. Egyszerű emberek. Többnyire kantonul beszéltek, nem mandarinul, amit már kicsit értettem tavalyi látogatásomkor. A busz meg csak száguldott, mert nagyon jó sofőrök a kínaiak. A nagy forgalomban minden kaotikusnak tűnik, és mégis csodálatosan működik. Hogy miért? Hamarosan megfejtettem. Türelmesség, tolerancia az oka. Akármilyen történik, nem ugranak egymásnak, mint Európában az emberek. Ha dudálnak is, és mindenki dudál kedves figyelmeztetően. Egy képről mutattam, hova indulok, de a kalauznő leírta: Ez a 609-es busz és a 608-ra kellett volna szállnom. Az ablakon kimutatva mondta, ott megy a 608-as, csak átkell szállnom. Rettenetes forgalom volt az autópályán, ezer jármű, millió ember, de 9 óra körül igazi piaci állapot. Gondoltam, a következő állomásnál leszállok, és átfutok a másik buszhoz. Megállt a 609-es, dudált neki a buszom, meg még ezer másik jármű. Leszálltam, kigyózáva rohantam, de mégis lemaradtam. Láttam, nagyon figyelnek a kínaiak, de senki se tud beszélni velem, gondoltam és nem fogom elérni a céloimat, Hot Springet.

Ahogy ott kétségbeesetten álltam, arra gondoltam, hogy Körösi Csoma

Sándor nem ijedt volna meg, amikor pedig több mint 140 éve, gyalogosan, vagy talán szekérral utazott. Ahogy így elmélkedem, felnéztem, és már ott is volt a következő busz. Kényelmesen utaztam Hot Springbe. Talán a világ legkellemesebb fürdője illatos, fűszeres medencék, 39 fokos víz, napernyős hölgyek lesték kívánságomat, és a belépőben bene volt a masszázs és az hűsítő ital is. Fényképezni bent tilos volt, szakmai titkok végett, nem csoda, hiszen ez a kenyerük. Sötétedéskor mesés kivilágítás. És azok az egyenruhás, szép lányok! Az esti sötétedést megvárva, Zhuhaiban kisétáltam a buszhoz. A kalauznő szólt, mutatta, hogy 19 óra után csak 8 yen a visszaút. Jó han-

gulatban visszautaztam, majd kedvenc éttermemben megvacsoráztam.

GUANGXI MEGYÉBEN

A dél-kínai hegyeket, folyókat, völgyeket jártam, és eljutottam a Hongshui folyó mellé. Egy tanyaközpontban leszálltam, és megcsodáltam a fürdőt. A medence nagyon tiszta volt, előtte néhány vegyesbolt. Ott egy motoros riksával elindultam falulátogatásra. A határban láttam néhány munkás fiataalt, nem tudtak angolul. A földút mellett cukornád, banán ültetvények. 20 000 svéd koronának megfelelő pénz volt a zsebemben. Néztek a parasztok, gondoltam, ha itt fejbe csapnak és kirabolnak, a rizs alatt senki nem talál meg. Megint Körösi Csoma Sándor jutott eszembe „ne félj,

mert ő sem félt”. Kétperces eső következett, beértem a faluba, vagy 70 parasztház áll ott. Előjöttek a lakosok, a lányok megfogták a kezem, simogatták a szőke szőrt a karomon. Az egyik egyetemista angolul kérdezte, honnan jöttem. Mondtam, hogy Svédországból, de magyar vagyok. Kínaiul - wo xiong ya li ren. De van más jelentése is (nagyfogú hun = pénzéhes vagyis ejtsd sün já li rén. Kuncogtak kedvesen, később tudtam meg, hogy éhes a jelentése: ha ha ha. Akik tudnak angolul azok is kuncognak az angol szavakon (hungry, angry, hungary) Kezemet nem akarták elengedni. Nézték miből vagyok. Ekkor tudtam meg: én voltam az első fehér ember a faluban. Ezt beírták a falu naplójába és az én naplómbe is kínaiul. Egy idős bácsi megölelt és könnyezve mondta: Fehér ember Majomfaluban? Karon ragadt, és bevitt a házába. Emeletes ház volt. A berendezés egyszerű, kis székek és nagy tévé a földszinten. Mobiltelefonjuk is volt. Azt hallottam, hogy kínaiak nem szívesen hívnak az otthonukba, nem mutogatják. Fehér emberként nekem ez sikerült. Hívtak, nézzem meg az emeletet, és készítek fényképeket a tetőről. Gyönyörű volt a kilátás. Annyira meghatódtam, hogy elővettem egy kis üveg magyar szilvapálinkát, és adtam belőle a tatának. Sün ya li-sün ya li, „magyar-magyar” Két-három óra után indultam Laibinba. Az úton láttam bivalyokat, bivalyos szekeret és rendezett termőföldeket.

ŐSZIBARACK VÁSÁRLÁS

Beihai = (biháj) a Kínai Déli tenger-nél fekszik. Központjában, a látványos szökőkútnál vettem néhány őszibarackot. Ahogy ott sétáltam és figyeltem a portékákat, eltévedtem a kétmillió városban. Sikátorokba keveredtem, labirintus volt, szűk és sötét. A kínaiak az árkádok alatt étkeztek, vacsoráztak. Fiatalok, villany-mopedekkel észrevétlenül, száguldoztak. Lobogott a fekete hajuk, nem viseltek bukósisakot. Ahogy haladtam, egyre sötétebb lett, megjíeszett az ismeretlenség. Annyi mindent hall az ember. Zsákutcába kerültem és megint Körösi Csoma Sándorra gondoltam. Ő nem ijedt volna meg soha! Mikor visszafordultam, egy mopedes lány száguldott el mellettem. Követtem, és kikeveredtem a rémes negyedből, amely amúgy tiszta és rendezett volt. Különböző Kínában igen jó a közbiztonság. Kínai barátaim mondták, ritkán hallani, hogy nyugatiakat kirabolnak.

TANÁRI KAR

Guangzhouban (Guangesu-kantonul, Gonzo mandarinul) ebédhez ültünk egy jó hírű vendéglőben. Itt bemutatott egy brit tanárnak aki hét éve Kínában él. Angolt tanít. Azt kérdezte az asztalunknál ülő három tanárnőtől,

liós Guancsuban többen beszélnek, értnek angolul is. Vacsorázás közben Paul informált, hogy hol lehet angol-kínai könyveket vásárolni. Megkért, hogy angolra fordított verseimet küldjem el neki is, igaz nem ért a versekhez, de kíváncsi rá. Sietve távozott.

hogy ismerik-e Puskás Ferenc nevét. Persze, hogy nem ismerték. Belekezdett az ismertetésébe. Azt mondta, hogy gyerekkorában Puskás volt a világ legjobb futballistája. Hozzáfűzte, a magyarokról tudni kell, hogy 1956-ban felláztak a kommunizmus ellen, és a sikeres kezdet után a szovjet túlerő leverte őket. A negyven év körüli tanárok, persze, ezt sem ismerték, de kíváncsian hallgatták. Meglepődtem, milyen szabadon beszélgethettünk erről. A szomszéd asztaltól is kíváncsian figyeltek. A tizennégy mil-

Mi pedig sétára indultunk a Gyöngy folyóhoz. He Liu, akinek a neve jelentése is folyó (ejtsd Höljő) elmondta a folyó történetét. Volt egy szerzetes, aki a tengerhez utazott és igazgyöngyöket vásárolt, majd bőrcsákójába rakva, szomját oltani a folyóhoz ment. Amikor lehajolt, kiesett három igazgyöngye, csillogva elmerült a vízben, sohase találta meg.

A nép aztán elnevezte a folyót Gyöngynek.

HÍREKHÍREKHÍREK

***A Norvég-Magyar Egyesület (NUFO) október 4-én nagyszabású emlékestet tartott az oslói Katonai Egylet Dísztermében. A NUFO idén ünnepli fennállásának 70. évfordulóját. Az oslói egyesület megalakulásának kezdeti időszakában vezetőségében több neves norvég személyiség is szerepet vállalt. Ebbe Astrup – akinek Edle nevű lánya Hubay Jenő fiával, Andorral kötött házasságot 1933-ban Budapesten – lett az egyesület első elnöke 1937 decemberében. Odd Nansen, a Nobel békedíjas sarkkutató Fritjof Nansen fia, vezette a nagyon fontos szerepet játszó egyesületet 1957-73 között, többek között Edle Astrup öccsével, Henning Astruppal. A személyes és hivatalos kapcsolatok azóta is fennállnak a Hubay leszármazottak és NUFO között. Hubay Jenő születésének 150. és a NUFO megalakulásának 70. évfordulójára rendezett nagyszabású emlékünnepekre Oslóba látogattak a portugáliai és belgiumi Hubay leszármazottak is. Az esti műsorban fellépett Bent Børresen előadóművész, Bordás Mária énekesnő, Annar Follesø hegedűművész, Wolfgang Plagge zongoraművész és zeneszerző, valamint a Pántlika néptáncgyűttes. Az est házigazdája, lelke, motorja Dr. Mária Lucia Nagy, a NUFO elnök asszonya volt. (fotó Budai Károly, Palotás)

*** Az Uranienborg templom gyülekezeti termében október 5-én táncbemutató, tánctanítás és táncház volt a Pántlika néptáncgyűttes közreműködésével. Az est során egy kis étel/ital is

várta a büfében a táncos lábú és kevésbé táncoslábú közönséget. A Pántlika néptáncgyűttes Csornáról érkezett hozzánk a messi Norvégiába. (FZ)

*** A norvégiai Magyarok Baráti Körének "Csincsele" gyermekcsoportja október 11.-én és november 29.-én tartotta foglalkozásait óvodás és kisiskolás korú gyermekek számára Horváti Ildikó, Karácsonyi Tünde és Wollner Mária vezetésével. A részvétel díjtalan.

*** A Magyar Filmklub sorozat az ősz elejétől Németh László munkásságának bemutatásával foglalkozik. Szeptember 21.-én történelmi drámával ismerkedtünk.

Október 19.-én Németh László családjának regényeinek TV- és filmváltozata került fókuszba. Kovács Ferenc előadásának illusztrációjaként az est első

részében az *Égető Esterből*, a *Bodnárnéből* és az *Iszonyból* láttunk részleteket.

*** A Magyar Köztársaság oslói nagykövete, Bozi Lajos és Binczki Zsuzsanna október 23.-án kora délután fogadást adott a Nemzeti ünnepünk alkalmából.

*** A Norvég-Magyar Egyesület (NUFO) október 25.-én emlékezett meg az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeiről. Bozi Lajos, a Magyar Köztársaság oslói nagykövete köszöntő szavaiban Sólyom László Köztársasági elnök ünnepi beszédét idézte. A műsor Tollas Tibor vers- és prózaműveinek felhasználásával készült. A Norvég-Magyar Egyesület ifjú tagjai korabeli ruhákba öltözve, lyukas zászlóval felvonulva elevenítették fel a hősi napok hangulatát. Elhangzott a Nemzeti dal, és a magyar Himnusz. Jens Peter Jongepier ifjú zongorista Haydn h-moll szonátáját játszotta. Végül a NUFO-ifjak fejükre fekete kendőt kötve némán emlékeztek 1956 hősi halottaira.

*** Október 27.-én került sor Budapesten, a Magyar Írószövetség székházában Kovács katáng Ferenc Oslóban élő író esszéketének a bemutatójára. A könyv 3 fejezetében 13 írás található. Az első részben az oslói Ibsen Fesztiválokról, a másodikban az oslói Kortárs drámafesztiválokról szóló, a harmadikban a dán, a norvég és a svéd kortárs irodalommal

foglalkozó esszék olvashatók. Az alkotóval a Duna TV és a Magyar Rádió Kossuth adója készített interjút. (fotó: Ábrahám Beáta, Könyvbemutató)

*** Az Oslóban megjelent első norvég nyelvű magyar kortárs Antológia árusításából befolyt összeggel kezdetét vette egy gyűjtési akció, aminek eredménye, hogy a Kárpátaljai Magyar Könyvtárakért Alapítvány (melynek egyik alapítója a fent említett Antológia szerkesztője, KF) egy körösmezői iskolában új könyvtárat létesített. A személyesen átvitt/átadott könyvek, hanghordozók, játékok nagy örömet okoztak a kárpátaljai kis magyar közösségnek.

*** A Dévai Szent Ferenc Alapítvány vezetője, Bőjte Csaba testvér november 7. és 9. között Norvégiába látogatott, hogy találkozzon az oslói magyarokkal és azokkal a Magyarországon tanuló norvég egyetemistákkal, akik 3 évvel ezelőtt kapcsolódtak be az Alapítvány tevékenységébe. Három évvel ezelőtt három Magyarországon tanuló norvég diák a budapesti norvég nagykövetségen keresztül tudomást szerzett a Dévai Szent Ferenc Alapítványról, és elhatározták, hogy támogatják és népszerűsítik az ügyet az ANSA (Külföldön Tanuló Norvég Diákok Egyesülete) tagjai körében. 2007 óta intenzív gyűjtést folytatnak az alapítvány javára mind Magyarországon, mind Norvégiában. A norvég diákok most Csaba testvér egyik új projektjéhez, a Kolozsváron továbbtanuló dévai diákoknak szállást adó kollégium építéséhez igyekeznek támogatást szerezni, nem kis sikerrel; az e heti adományokkal együtt eddig mintegy 6 millió forint gyűlt össze, többségében a Magyarországon tanuló norvég diákok adakozásából.

Nov. 7.-én Csaba testvér családias hangulatú szentmisét tartott a nordstandi Árpádházi St. Erzsébet kápolnában. 8.-án pedig a norvég fiatalok tartottak diavetítéses beszámolót tevékenységükről. Nov. 9.-én délután 2 órakor az oslói Szent József-kápolnában szentmisével és az azt követő szeretetlakomával ért véget Bőjte Csaba norvégiai útja. A ferences atya szentbeszédében kiemelte: számára nincs rossz gyerek, csak olyan, aki túl sokat fázott. Az ő feladata, hogy közvetítse Isten napsugarának melegét, hogy a gyerekek szépre és nagyra nőhessenek, olyanra, amilyenek a Teremtő látni szeretné őket. (Molnár Sebestyén/Magyar Kurír)

*** November 15.-én a norvégiai magyar protestáns gyülekezet fiatal református lelkészpárt hívott meg Magyarországról istentiszteletet tartani. Sohajda Levente és felesége, Zsuzsa örömmel fogadták a meghívást. A tartalmas, újbort ünneplő istentisztelet után alkalmunk volt hallani a lelkészpár missziói tevékenységéről, ami valósággal lebilincselte a hallgatóságot. (Annyira, hogy a társaság egy része még éjfélig folytatta a beszélgetést a Horváti családnál, ahol Sohajdáék szállást kaptak.) A lelkészpár a göncruszki parókiához tartozó, cigány lakosságú Hejcéen és Vilmányban is végző lelképásztori szolgálatot. A tevékenységük rendkívül sokrétű, hiszen minden közösségnek mások az igényei. Sajnos a háttér, amelyet cigány gyerekek magukénak tudnak, gyakorlatilag semmilyen alapot nem nyújt munkájukhoz. A gyerekek 6 éves kortól vehetnek részt hittanoktatáson, gyermekistentiszteleten, iskola utáni napközis, kisebb csoportokban zajló oktatáson és nyári képességfejlesztő táborban. Folyamatosan nő a résztvevő gyerekek létszáma. Az oktatás nagyon sok szinten zajlik. Vannak, akik még 16 évesen sem tudnak írni-olvasni, számolni. Legfontosabb, átfogó eleme a foglalkozásoknak a meghatározott rend, a szabályok, amelyeket mindenkinek követni kell. A rend ugyanis az, ami ezeknek a gyerekeknek az életéből hiányzik. Az a tény, hogy vannak szabályok, amelyekhez igazodniuk kell, nagy biztonságot nyújt a gyerekeknek. Talán nekünk nem hangzik nagy dolognak, de ezeknek a gyerekeknek olyan új volt ez a tapasztalat, hogy a tábor végén sírva váltak el egymástól, még azok a nagyfiúk is, akik számtalanszor megjárták már a börtönt és otthon verekedéssel, lopással, uzsoráskodással tartják rettegésben a falu lakóit. Az „Esélyt Adunk?”-program része az is, hogy az életvezetéshez szükséges felelősségre tanítsa a gyerekeket. Közismert tény, hogy a cigány lányok többsége fiatalon szül, amikor még saját maga is jóformán gyerek. Éppen ezért része a tábori oktatásnak a csecsemőgondozás (fiúknak is), főzés és takarítás. Ezen kívül pedig házfelújítás, mesterségek tanulása és hasonlók – mind olyan kézzelfogható, praktikus dolog, ami nem csak üres elmélet, de növeli az esélyt a felzárkózásra. Szemmel látható volt, hogy azon keresztül, hogy maguk végzik a javítási munkákat, kifejlődik a szépség és tulajdon iránti érzékük, me-

sélték Sohajdáék. A srácok által vakolt, meszelt teremre roppantul büszkék voltak, s védtek is, nehogy valami vagy valaki tönkre tegye... Kultúrán, hozzáálláson változtatni talán a legnehezebb vállalkozás az összes közül. Én mégis hiszek abban, hogy a munka, amit a Sohajda házaspár ezekben a falvakban végez, képes eredményt szülni. Ha akár csak egy maroknyi cigány gyerek megtanulja tisztelni a másikat, mások munkáját és tulajdonát, elképzelhető az is, hogy van remény, hogy jobbra forduljon a mostani helyzet!

(Hortvái Eszter, fotó: Sohajda Levente, Pelenkázás)

*** Az MBK rendezésében nov. 22.-én volt a hagyományos Katalin Bál. Idén is telt házzal zajlott a jó zenével, ízletes falatokkal fűszerezett program.

*** December 13.-án karácsonyi ünnepséget szervezett a norvégiai Magyarok Baráti Köre. A budapesti Aranylő Színház Betlehemes játékkal kedveskedett a gyerekeknek, és a felötteknek. Közreműdtek: Heidinger Beatrix, Heidinger Zoltán és Reményi B. Csaba. Megjött a Mikulás is, csomagot osztott a gyerekeknek. A vásárban bejglit, szaloncukrot, karácsonyi díszeket és könyveket lehetett vásárolni.

Szerkeszti:
Kovács Ferenc
ferenc.kovacs@media.uio.no

Fontosak-e a regény kezdő sorai?

*Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.*

Ady így kezdi *Karácsony* című versét. A címben feltett kérdés versre és prózára is érvényes. Ez a nyitány, ennek kell megadnia a mű hangulatát.

Ady ezt mesterien teszi, azonnal magunk előtt látunk egy havas dombok közt megbúvó kis falut és érezzük a karácsonyi hangulatot.

*Legalább húsz fok hideg van,
Szelek és emberek énekelnek,
Aombok meghaltak, de született egy ember*

Így kezdi József Attila az ő *Karácsony* című versét. Idézzünk még egy nyári verset is, mielőtt a prózai művekre térnénk át:

*Ég a napmelegtől a kopár szik sarja,
Tikkadt szöcskenyájak legelésznek rajta;
Nincs egy árva fűszál a tors közt kelőben,
Nincs tenyérnyi zöld hely nagy határ mezőben.*

A *Toldi* kezdősorai ezek. Ragyogó kezdés. Én, aki minden verset, amit gimnáziumban tanultam elfelejtettem, erre a négy sorra még mindig emlékszem. Azt hiszem így van ezzel minden magyar: megjelenik előttünk a forrósággal, szárazsággal megvert Nagyalföld. Arany megteremtette a hangulatot.

Egy másik híres kezdősor Knut Hamsun *Éhség* c. regényéből, Hajdú Henrik fordításában. (Európa Könyvkiadó, 1965):

„Akkor folyton koplaltam Kristiániában, abban a furcsa városban, amely átfórnál s csak azután ereszt el bennünket.”

Mivel a legtöbb olvasónk tud norvégul, érdemes idéznünk az eredetit is:

„Det var i den tid jeg gikk omkring og sultet i Kristiania, denne forunderlige by som ingen forlater før han har fått merke av det.”

Milyen sokat elmond ez a mondat. Megtudjuk, hogy az író önmagáról beszél, hogy munka nélkül van és éhezik. Mindez Kristiániában történik, amit az író furcsa, különös városnak tart, amely átfórnálja lakóit.

Körkérdés

Egy norvég lap kerekasztal beszélgetésre hívta össze a legnépszerűbb norvég írókat. Megkérték őket, hogy a három alábbi kérdésre készüljenek föl:

- Fontosak-e egy írásmű kezdősorai?
- Milyen a jó bevezetés, mi a célja?
- Tudnak-e a jó kezdésre példát választani a világirodalomból, amit szívesen magukénak vallanának?

A válaszokból:

Vigdis Hjort fontosnak tartja a kezdő sorokat. A kezdés csigázzon fel, tegye kíváncsivá az olvasót. Az író Knut Hamsuntól, a kezdések mesterétől választott irigylésre méltó jó sorokat. A *Mysterier* c. könyvről van szó, melyet *Rejtelmek* címmel fordított magyarrá Bálint Lajos (Kultúra Kiadó, 1921). A könyvet nem tudtam megszerezni, fogadja el az olvasó saját fordításomat:

„Tavaly, nyár közepén egy kis norvég partmenti városka rendkívüli események központja lett. Egy idegen bukkan fel, bizonyos Nagel nevezetű, furcsa és különös sarlatán, aki sok szokatlan dolgot tett, aztán éppoly hirtelen eltűnt, mint ahogy felbukkan.”

Vigdis Hjort szerint Hamsunnak olyan nagy írói önbizalma volt, hogy rendkívüli eseményeket ígért: felbukkan egy sarlatán, aki szokatlan dolgokat tesz, majd eltűnik. És Hamsun, a mester, nemcsak ígért, de be is váltotta a könyvben az ígretét.

Levi Henriksen: A jó nyitány olyan, mint megcsókolni egy szép nőt. Ha első sorról van szó, - mondja Henriksen - akkor szívesen írtam volna én ezeket, Gabriel Garcia Márquez könyvéből, *Szerelmem a kolera idején* (Fordította Székács Vera. Magvető, 1990).

„Ez történt most is: ha keserűmandula-illatot érzett, mindig az üldözött szerelmek sorsára gondolt.”

Jan Kjaerstad szerint nincs szabály a jó kezdésre. Legtöbb kedvenc könyvem közömbösen kezdődik - mondja. Amikor elolvasod az utolsó mondatot, akkor tudod megmondani, hogy milyen volt a könyv. De ha már választani kell, akkor az ő választása is Márquez, *Száz év magány* (Fordította Székács Vera. Magvető, 1971).

„Hosszú évekkel később, a kivégzőosztag előtt, Aureliano Buendia ezredesnek eszébe jutott az a régi délután, amikor apja elvitte jégnezőbe.”

Jostein Gaarder: A jó kezdés olyan, mint egy zenekari nyitány. Bárhol tarthatsz a könyvben, de ha visszalapozol az első oldal első soraira, azt mondod: Igen, erről van szó a regényben. Választása *Mózes első könyve* (Szent István társulat kiadása, 1976):

„Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A föld pusztá volt és üres, sötétség borította a mélységeket és Isten lelke lebegett a vizek fölött. Isten szólt: Legyen világosság. És világos lett.”

Sötétség volt és világos lett. Ilyen egyszerűen történt a teremtés, mint a Big Bang, amit a keresztény egyházak örömmel fogadtak, mert tanításuknak megfelel.

Knud Faldbakken: Az első mondatok megadják a könyv alaphangulatát. Márquez szerint az első mondat kihát az egész regényre. Választása Kafkától *A per* (Szabó Ede fordítása).

„Valaki megrágalmazhatta Josef K.-t, mert noha semmi rosszat sem tett, egy reggel letartóztatták.”

Tove Nilsen: Az első mondat legyen olyan, mint családok a horgon. Választása Hemingway *Az öreg halász és a tenger* (fordította Ottlik Géza).

„A halász már öreg volt, egyedül halászott a tengeren, a Golf-áramlat mentén s immár nyolcvannégy napja nem fogott semmit.”

Ezek után kíváncsi lettem a magyar irodalomra, odaültem a könyvespolcom mellé, és a magyar könyveimben jó kezdéseket kerestem. Ajánlom ezt a játékot olvasóimnak, jó irodalmi szórakozás. Nos, miket találtam?

Magyar irodalomból:

Kosztolányiról mondják, hogy az első két sora után már érezzük a novella hangulatát. Két példa erre:

„Fényes délben a napszúrás úgy reszket a levegőben, mint valami hegyes, gonosz aranytű. A kisváros alszik. Házai fehérlenek, ablakai barátságatlanul villognak a fény önkívületében, hasonlóan valamelyes iszákos vagy őriült szeméhez, aki csak bámul a porba és nem lát.” (A kövér bíró)

„A komikus hét órákor megvacsorázott a színház épületében levő vendéglőben. Kispörköltet evett, utána két almát, s fehér bort ivott, sok savanyúvízzel. Arca a vidéki városkában érdekes tanulmány volt. Itt ez az arc képviselte egyedül a kultúrát.” (A pap)

A norvég íróktól hallottuk, hogy a bevezetésnek olyanak kell lenni, hogy kíváncsivá tegye az olvasót arra, hogy mi van a könyvben.

Erre ragyogó példa Moldova György *A törvény szolgája és egyéb történetek* c. könyvének bevezetője:

Szent Péter idegesen játszott a kulcsaival.

- Elegem volt az egész vircsaftból, meg fogom kérni az Öreget, hogy bizza másra a magyar részleget.

- Tulajdonképpen mi bajod van a magyarokkal? - kérdezte Gábrriel arkangyal?"

Brillións bevezető, mert mindannyiunkat izgat a kérdés, hogy tényleg, mi baja van Szent Péternek a magyarokkal? Becsálnak a sorok az olvasásba.

Örkény István *Nincs semmi újság*, az Egyperces novellákból:

„Egyik délután a budapesti köztemető 27. parcellájának 14. sírhelyén nagy robajjal feldőlt a közel háromméteres gránitobeliszék. Rögtön utána kettényílt a sír, és feltámadt az ott nyugvó halott, név szerint Hajduska Mihályné, született Nobel Stefánia. (1827-1848.)”

„V.P.-nek nyolc felesége volt. Mindig más kerületben kötötte házasságait, sose csapott látványos esküvőt, így aztán senkinek se szúrt szemet, hogy szerény kertvárosi családi házában háremet tartott.” (Hárem)

Bevallom, mindkét kezdés azonnal kíváncsivá tett. Mi fog itt történni? Mi lesz a feltámadt Stefániával? Mikor fog lebukni V.P.? Azaz a kezdés elérte célját, becsalt a novellába.

Tamási Áron novellája, az *Ördögváltozás Csíkban*:

„Valamelyik farsagon Csíkszentmihályon megbicskálták az ördögöt: meghalt azonn módúlag, s angyal lett belőle. Így aztán egész Csík ördög nélkül maradt, ami mégis suta állapot egy ilyen híres országban.”

Még sok jó kezdősört találtam, de ajánlom, böngésszen a kedves olvasó is!

Borka László

A Magyar Elektronikus könyvtárban jelenleg 6421 kötet olvasható:

<http://mek.oszk.hu/>

Kétnyelvűség, avagy olvassuk a *Tenger* című újságot

Helyzet: *esti, ágyban összebújós olvasás a gyerekekkel. Ian hat és fél éves, Dávid nyolc. Utólag elismerem, Vygotsky rosszallóan csóválta volna a fejét a pedagógiai ismereteim teljes mellőzése láttán. A szöveg talán kívül esett a legközelebbi fejlődési zónán, ráadásul gyorsan túl akartam esni az olvasáson. Mindenesetre nagy nevetésekkel végződött, úgyhogy ki tudja? Valamit talán tanultak belőle...*

A fregattmadár – olvasom fel szép ketteljesen, amint kész vagyunk a delfinről szóló résszel, és rálapozok a következő szövegre. Az oldal felét betöltő képen két madár látható. Az egyik semmi különös nincs; büszkén áll, hosszú csőrét teljes hosszában, profilból mutatva. Hófehér mellét kivéve, teste fekete tollazattal borított. A másik előtte kucorog közös fészükön, nyakát behúzza. Csőrét a mellén nyugtatja egy, formájában leginkább farkasalmához hasonlító, ríktóan piros, luftballonszerű kinövésen. Olyan szerencsétlenül néz az olvasóra, mintha szégyellné ezt az ordítóan vörös és a testének méretein is túlnövő daganatot, ami miatt ráadásul a csőrét sem tudja hová tenni.

Miközben olvasok, sejtem, hogy a mindennapi, magyarul folyó társalgásunkból hiányzik egy-két szó, ami itt valószínűleg felbukkan. "A fregattmadár a trópusokon él. Két méteres feszítávságának köszönhetően..." Tudjátok mi az a feszítávság? – kérdelem tanító néni hangszíval.

Nem. Te tudod? – kérdezi Dávid fiam nagyvonalú előzékenységgel.

Nem. Azért kérdezlek téged – mondom komolyan. Kivárom, míg elcsodálkozik, aztán szólok, hogy csak vicceltem. – Szóval, a feszítávság az, hogy milyen hosszú a két szárnyuk, mikor ki van feszítve. Nézzétek, két méter az ekkora!

Hú! – mondják szolgálatkészen mindketten.

Az nadon sok! – teszi hozzá Ian, hogy fitogtassa magyar tudását.

Tényleg nagyon nagy. Na, folytatom. "Két méteres feszítávságának köszönhetően nagy távokat is különösebb megerőltetés nélkül berepül." Emlékeztek: ma bicikliztünk és Dávid leszállt az emelkedő vége felé, az az öreg bácsi

megkérdezte: "Er det anstrengende?" Igen...? És akkor kérdezte Dávid, hogy mi az, hogy "anstrengende", és mondtam, hogy megerőltető. Emlékeztek? Jó. Tehát a fregattmadárnak nem megerőltető messzire repülni a nagy szárnyai miatt. Oké?

Oké! – mondják kórusban. "A többi tengeri madárral ellentétben a fregattmadár tollai nem vízlepergetőek, ezért nem bukkhat a víz alá, de még csak le sem szállhat rá. Ez meglehetősen megnehezíti a táplálékbeszerzését (és itt arra gondolok, hogy értelmes szavakat hallanak-e ki a szövegből, de azért egy szuszra végigolvasom, hogy haladjunk), hiszen így halászni sem tud. Ezért kénytelen tolvaj módjára a többi madár eledelét ellopni, vagy ügyesen elkapni a repülőhalakat a levegőben."

Itt érünk az est fénypontjához, bár ezt ekkor még egyikünk sem sejtette. "A hím fregattmadarat egy nagy, piros bőrlebernyeg különbözteti meg a tojótól..." - Bőrlebernyeg... - ízlelgetem a szót, már látom a szöveg komikumát felbukkanni az ismeretterjesztő mélységekből.

Mi az, hod bőrlernege? – kérdezi dicséretére válvá, Ian magyarul,

A bőrlebernyeg az egy zsák, bőrből van, és odanőtt a begyére – mondom szakértő hangon.

És abban van a fióka, ugye? – kérdi Ian.

Nem – mondom, és igyekszem nem elnevetni magam. – Ebben nincs semmi.

Ó, ja – mondja Ian.

Na, haladjunk. "A hím fregattmadarat egy nagy piros bőrlebernyeg különbözteti meg a tojótól..." A hím az a fiú, a tojó meg a lány a madaraknál, szúrom közbe sebtében. (Ez csak egyszerű, nem igaz?) – "... amit a begye alatt visel. Ennek a bőrlebernyegnek a felfújásával kápráztatja el a..."

Monika: Azt...

Ian! Ne vágj mindig közbe. Hadd olvassam végig a mondatot.

Monika: De azt...

Ian! – szól rá Dávid szigorúan az öccsére. – Mindig közbevágasz.

Szóval – folytatom – ennek a bőrlebernyegnek a felfújásával kápráztatja el...

Blåser han den der opp? – vág közbe Ian barátságosan, de határozottan.

Igen.

Der ser du, David, han blåser den opp! – nyugtazza Ian elégedett mosollyal, hogy megértette, amit a bátyja nem.

Dávid mélyet sóhajt.

"Ennek a bőrlebernyegnek a felfújásával kápráztatja el a szíve választottját." – hadarom el gyorsan, mielőtt megakadnánk. – Tudjátok, mi az, hogy elkápráztatja? Nem! Az, hogy olyat csinál, ami a másíknak nagyon tetszik és szerelmes lesz belé. Tehát a hím ez a bőrlebernyeg különbözteti meg a tojótól, különben ugyanolyanok lennének. És ezzel kápráztatja el a tojót. Értitek? A beállt csöndben eltűnődöm, vajon én magam értem-e. Miért ilyen egyszerű ez egyeseknél?

Ian kitágult szemekkel nézi a képet.

Dávid szárazon megkérdezi: Mi az a hím? A hím, az a fiú az állatoknál. A tojó pedig a lánymadár, mert az tojja a tojást.

Aha! – Látszik rajtuk, ahogy megvilágosodik bennük az összefüggés. Tojó – tojás!

Szóval a hím el akarja kápráztatni a szíve választottját, vagyis akit szeret, na. Mert a szívünk azt választja, akit szeretünk, nem igaz?

Er de forelska? – kérdi Ian kuncogva.

Igen, és a hím ezzel a bőrlebernyeggel kápráztatja el a szíve választottját – mondom ünnepélyesen.

Moni, Moni! Ez a szíve?! – kérdi Dávid boldogan, és a bőrlebernyegre mutat.

Ezután a nevetőgörcsöm próbálom fékezni egy darabig, de a két fiú színpadias és boldog hahotázása nem sokat segít rajta.

Nem... – próbálok fuldokolva szóhoz jutni.

Feladtam. Mire a fiúk még nagyobbakat kacagnak a boldogságtól, hogy így megnevettették a mamájukat, aki először hallani sem akart az olvasásról, mert hogy késő van.

Epilógus: *Még elalvás előtt kibogoztuk, hogy miként is lehet az, hogy egy madár a vörös bőrlebernyegével hódítja meg a lányokat. Végül is teljesen igaz van a gyerekeknek: ekkora képtelenséget ember nem bírna kitalálni.*

Oslo, 2008. november 23.

A MAGYAROK TÖRTÉNETE -12

Egy balladás asszony emlékezete

Mielőtt meghalt Zsigmond király és császár sok baj volt az országban, hogy csak a legfontosabbat említsük, általános felfordulás volt a katolikus egyházban, egyszerűen három pápa is volt, mindenik magának akarta a hatalmat. A széthúzásból született az új felekezet is, amit Húsz János alapított. Volt mersze kimondani, hogy az egyháznak nincs szüksége világi javakra. Ezért aztán elégették máglyán. Kitért a forradalom Csehországban. A félszemű Ziska János vezette a szegényeket, akik haragjukban még a templomokat is lerombolták. Szabadság, egyenlőség!- hirdették, de ez akkoriban sem tetszett a gazdagoknak. Harcolt, ahogy tudott ellenük Zsigmond, de mozgolódott a török, és még a velenűek is ellene fordultak.

Történt akkor, hogy a Duna partjára épült Galambóc várát egy rác ember árulása folytán elfoglalta a török, merthogy rengeteg hajója ott úszkált le és fel a folyón. Vele szemben a Magyarország felőli részen, egy dombtetőre, még 1428-ban várat épített a király, amit Lászlóról nevezett el. Innen próbálta visszahódítani Galambócot. A csatában kitűnt egy bátor asszony, Cicelle, Rozgonyi István temesi gróf felesége, aki gályán érkezett a csatába, és ha nem fordul meg a hadiszerecsé, elfoglalják a várat. A legendás eseményt Arany János örökítette meg Rozgonyiné című balladájában:

„Hová, hová, édes férjem?“, „Megyek a csatába: Galambócon vár a török, Ne várjon hiába.“

„Hej, kí hozza, kormányozza/Ide azt a gályát?/Vagy már senki meg nem menti/Magyarok királyát?“, „Én, én hozom, gyöngé asszony,/Hajómat az éjben:/Ülj fel uram, Zsigmond király./Te is édes férjem.

[Lászlóvár](#)ott a magyarság/Vala bátorságban./Híre futott a csatának/Széjjel az országban./Egy árva szó sem beszél/Zsigmond győzedelmét;/Mind a világ, széles világ/Rozgonyi Cicellét.

Ó-Moldova kikötője mellett ma is láthatóak a Lászlóvár romjai. Határvidék, ezért katonák őrzik. Előtte a Dunában szikla állt ki a vízből, amióta megépült a Turnu Severn-i erőmű gátja, nagyrésze víz alá került. A törökök Babakájnak nevezték el, a szerb oldalon pedig Galambóc látható. A román oldalon kanyargós út mentén eperfák sorakoznak, amelyeket még Mária Terézia idején ültettek a selyemhernyó tenyésztést elősegítő. És bizonyára néhány kislánynak a történelmi csatára emlékezve, adták a ma már ritka Cicelle nevet.

A Kazán-szoros

Galambóc vára

Arany János balladái CD-lemezen Sinkovits Imre előadásában

HÍRDETÉS FIATALOKNAK

Kedves Címzett !Szeretném, ha tudnátok, hogy újabb anyagokkal gazdagodott honlapunk. A burgenlandi találkozóról készült fényképeket és Tv-riportokat megtalálhatjátok a www.mfhnaplap.org címen.

A Burgenlandi Ifjúsági Találkozóról készült 3 riport videóját feltöltöttem az internetre.

A következő címeken tekinthetők meg:

1. rész: <http://www.youtube.com/watch?v=vPW3qlUfero>

2. rész: <http://www.youtube.com/watch?v=Jymdu9Y8pto>

3. rész: http://www.youtube.com/watch?v=IsOev_URL9Y

Ha szeretné megrendelni a fényképeket (800 darab van), akkor írjon és a megadott címre megküldjük CD formájában.

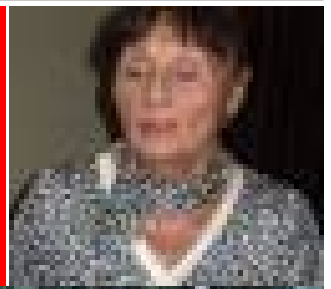
Tisztelettel:

Mák Zoltán- elnök

Magyar Fialatok Határok Nélkül Alapítvány

Cím: 1126 Budapest, Böszörményi út 28.

www.mfhnaplap.org

MOZSÁR ÉTTEREM**Az ausztráliai futómadár nagyasszonya**

Nemsokára tíz esztendeje, Dr. Szalontai Éva a magyarországi Emutenyésztők Egyesületének elnöke az ausztráliai Ki, kicsoda szerint „szuggesztív emukatató”, a tenyésztők és terjesztők nagyasszonya. Felismerte, hogy az emuhús, kalóriaszegény, egészséges táplálék, az emuolaj orvosság. Számos könyvet írt népszerűsítésére, előadásokat tartott, amelyek eredményeképpen ma már szerte a világon szívesen foglalkoznak a gazdák ezzel a haszonállattal. Az általa vezetett egyesület eredményeit nehéz volna mind felsorolni: együttműködnek a gödöllői egyetemmel, a Mátrai Erdészeti Intézettel és más tudományos kutatást végző intézetekkel. Megalakították az Emu Baráti Kört. Ma már kétszáznál több emufarm működik Magyarországon. Szalontai Éva kétlaki, munkásságát Svédországban is haszonnal folytatja, Malmöben lakik, lapunk hű munkatársa, tudósításait rendszeresen olvashatjuk lapunk hasábjain. (lp)

Három színház - Mikroszkóp, Thália, Operettszínház - közelében található a biedermeier hangulatú étterem, ahol a magyar konyha ínycsokfogásai mellett, emuhúsból készült különlegességek- grillezett emucomb, emugulyás, emupörkölt várja azokat a vendégeket, akik az alacsony zsír-, kalória-, koleszterinszegény, de magas vas-, proteintartalmú készítmények szerelmesei.

Esténként a tulajdonos: Gál Róbert, európai hírű klarinétos játszik.

Nyitva tartás 12-23 óráig.

Budapest, Mozsár utca 12

Asztalfoglalás: 36 1331849

Meghívó

SÜTŐ ZSOLT

HIMALÁJAKÉK – TIBETVÖRÖS

Körösi Csoma Sándor nyomában című fotókiállítása látható 2008 december 7-21. között, keddenként 16-18, szerdánként 9-12 óráig. (Előzetes egyeztetés alapján más időpontban is, kérjük hívja a 337-7353 vagy a 30 202-0842 számot.)

„A fénykép pillanatba sűrített metaszt a látható világból. Művészetté akkor válik, ha valamit megsejtet a láthatón túli valóságból.”

(M.H.M.)

Helyszín: TO HI GAN Zendo - Ars et Vita Alapítvány - 1056 Budapest Vaci u. 40. I/7. A szerző honlapja: webzen.ro E-mail: zsolt@webzen.ro

A kiállítás kurátora: Marghescune Hunor Maria. A kiállítás támogatója az Ars et Vita Alapítvány

www.arsetvita.wordpress.com

A képek létrejöttéért külön köszönet a kolozsvári Vivarte Alapítványnak

„Mert ez is csak utazás, hiába ismerős itt minden és mindenki. Érzem, hogy nem az enyém itt semmi. Itt sem. Hogy csak átutazóban vagyok-vagyunk ezen a tájon. Vendégek, az élet vendégei. A baj csak annyi, hogy rossz vendégek vagyunk a földön, turisták – és nem utazok. A turizmus a terrorizmus legális formája. Az utazás azonban egy hullámhossz, egy mentál-frekvencia.

Amerre az utazó megfordul, ott mindenki megpihen – pillanatra. A senki földjén, amelyet magában hordoz. És amikor továbbáll, mindaz, ami előtte volt, megerősödik. A turista nyomában viszont semmi más nem marad, csak éhes szellemek, akiket egyetlen dolog érdekel: a következő turistaszegon.

A Koránban találunk egy szöveget, amely Jézust idézi. A világ, az élet híd, bolond, aki házat épít rajta. Nemhogy

nehézipart, autópályát, turizmust. Utazni annyi mint a senki földjén időzni. Látni a tejben a vaját, és fordítva. A csendben a zajt, és fordítva. Nem az 1300-as Daciák hörgésére és nem az új autók rükverc-pittyegésére ébrednek – amiért nagyon szerencsésnek érzem magam. Hétkor szól a karórám, elhúrom a függönyöket, s nézem a tibeti kéket. Így ébrednek.

Azt hiszem, a középosztály szúrta el a dolgot. A „nekem is kell subwoofer, nekem is kell tévé” jellegű szemlélet. Volt egy magas kultúra (többnyire vallási vagy politikai), és volt „alacsony”, a népművészet. Ez utóbbi tök egyszerű és tiszta, az előbbi meg fel a csillagos égig. Mindkettőt csak bizonyos emberek üzik. A középosztály, a „langyi” pedig mindkettőt akarja, és többnyire fizet is érte, hogy lefotózza, de egyikhez sem ért, egyiket sem érti. S mindegyikfelett a gyomrát szereti, a kényelmet, s abban a hiszemben él, hogy minden elérhető. Lám, itt ülök Nyugat-Tibetben, és ugyanazt az autóriasztót hallgatom, ami otthon, Vásárhelyen az ablakom alól eszi az idegeimet. Nincs remény.

Őrömben mantrázik. Sheyből hazafele a buszon három öreg szerzetes ült egymás mellett, a leghátó sorban. Nagyon fel voltak dobódva, dumcsiztak, s néha rázendítettek egy-egy mantrára. Egyik elkezdte, a másik folytatta, a harmadik befejezte – s jó nagyokat kacagtak hozzá. Mégiscsak utazás, igazi: a dolgok, amelyek otthon pillanatok alatt kiborítanak, itt és most természetesekek, és hagyom, hogy elmenjenek mellettem. Otthon hagytam a neurózisaimat. Fenséges táj, látni fogod a képeken. Sőt, amilyen csalás a fotográfia, a képeken szinte még szebb lesz. Állandóan változik, ahogy a felhők vonulnak – „magas fennsík... találod a furcsa szerzetek... ahol a felhők is

csak bámulják egymást... annak is a földi árnyékát...”

Csend, a subwooferworld fölött többezer méterrel. Panoráma, kék. Igazi széles rálátás, a lélek még szélesebb világára. Nem ér fel ide sem a zaj, sem a játszma. Hogy mi mindent magával hoz az ember egy-egy ilyen útra, az éjszaka derül ki, mikor az innen sok ezer mérföldre hagyott, rég nem látott, rég feledett arcok álmaimban megjelennek.

A hegyekben időnként eléd kerül egy lepke. Csupa kő, homok és szikla minden – s egyszer csak egy lepke körbetáncol. Fentről, a kolostorból nézve tényleg minden emberi játszma, igyekvés, ragaszkodás (a szamszara) kedvesen nevelésnek tűnik. Jóindulattal kel az érzés, hogy az ember megpaskolja az embereket, mint a gyerekeket szokta. Itt meg a csend. Elvonulni jó lehet itt, egy időre, mondjuk buddhistaként a Ngon-drot végigcsinálni. Egyébként véleményemet továbbra is fenntartom: amit ezekben a kolostorokban tálsz, az nem a buddhadharma, hanem a buddhista kultúra egyik formája, itt éppen a ladaki-tibeti változat.

Buddhizmus, ha van, akkor van, amikor nincs.

Reggel ötök a gong hangjára ébrednek. Nem túl hangos, de igen erőteljes, mély, s ugyanakkor gyöngéd is. Hajnalban hibátlan csend van a kolostorban, csak a Tsarap folyó zúgását hallani a háttérben, a völgy aljáról. A gong pedig átrezgi magát a szobák falain, meg a sziklákon, s eljut mindenkihez. Hozzám is. Így ébrednek.

Az éberség hagyománya. Csakis és csakis az éberség hagyománya érdekel. Minden egyéb csak rizsa.

Kultúra.

Nagyon furcsa, hogy két hátizsákban élek, mindennek megvan már a helye, mint egy lakás. Csigaház. Néha nagyon hiányzik az otthonom – igaz, otthon is. Ez az utazók legeslegnagyobb illúziója. A végső neurózis. Nincs otthon, mind úton vagyunk. Te is, én is, Csoma is.

A fotók hazudnak. A fotográfia a káprázat művészete – annyi hitelt adj neki, amennyit a káprázatnak adsz.”

Sütő Zsolt naplójából

A kolozsvári vasutas labdarugók

Mi közünk, nekünk svédországi magyaroknak ahhoz az erdélyi labdarúgócsapathoz, amelynek nevében CFR-1907 megjelölés is szerepel? A kérdés nem költői, mert többféleképpen is van közünk hozzá, hiszen színeiben játszik vagy játszott a svéd Niklas Sandberg, és a Mikael Dorsin neve is felmerült a csapatösszeállításban. De amennyire svéd, legalább annyira magyar is ez a többnyire argentin és portugál idegenlégiósokból álló román csapat, hiszen alapítója és pénzemere Pászvány Árpád, akinek köszönhetően kirobbanó teljesítménnyel a vasutas csapat felemelkedett a harmadosztályból az első osztályúak élére, és kezdőként szépen szerepelt a legjobb európai csapatok vetélkedőjén is. Igaz, egyetlen magyar focistájukat eladták az aradiaknak, de hagyománytisztelőként nevükben viselik az 1907-es számot, amikor a vasutas klubot alapították. Innen származik az a történelmileg Romániában még most is kényes faramuciság, hogy az évszám mellett a Calea Ferată Româna rövidítése áll, amikor köztudomásúan az alapítás után még sok esztendeig, az osztrák-magyar monarchia idején a Magyar Állami Vasutak (MÁV) építettek vasutat és sportklubot is Erdélyben. De azért az is valami, hogy a klub évszázados múltját büszkén elismerik.

HAJRÁ VASUTASOK!

A csapat és a vasutasok kabalafigurája

Pászvány Árpád

Magyar Liget
www.hhrf.org/magyarliget

Főszerkesztő:
Tar Károly
tar.karoly@gmail.com

Munkatársak:

Dr. Békássy N. Albert albert@refnet.cz; Lőrinczi-Borg Ágnes agnesborg@yahoo.se; Neag Annamária anamaria.neag@gmail.com

Fiókszerkesztőségek:

Oslo: Kovács Ferenc ferenc.kovacs@media.uio.no; **Stockholm:** Hegedűs Zsolt, zsoltson@gmail.com; **Koppenhága:** Lázár Ervin, Járkáló és a Látókör tagjai, hamv.laz@get2net.dk; **Malmö:** Dr. Szalontai Éva evaszal@axelero.hu;

Budapest: Aniszi Kálmán, aniszi_kalman@g51.kibernet.hu

Az aláírt írásokért a szerzők felelősek.

A szerkesztőség a beküldött írások magyarítását kötelességének tartja. A lapot a magyar egyesületek és jóakaróink sokszorosítják és terjesztik.

Az Ághegy Könyvek sorozat kötetei

Az eddig megjelent négy kötetet 2009-ben a következőkkel reméljük folytatni:

Előkészületben

Petter Bjerck-Amundsen: Søren Kierkegaard kezdőknek – Fordította: Lázár Ervin Járkáló
Hegedűs Zsolt: Svédcsavar – regény – Mayer Hella rajzaival
Gergely Edo: Versek
Csillag János: Versek
Lőrinczi Borg Ágnes: Versek
Havasi-Krasznai Erzsébet: Versek